

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katoliški Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
nških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 27.

V Ljubljani, v petek 1. februarja 1901.

Letnik XXIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. februarjem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravnishtvu:

Vse leto 20 kron. Četrta leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. Četrta leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravnništvo „Slovenca“.

„Sloga“.

Sedaj se oglašajo razni glasovi, ter tarnajo zopet zaradi porušene »sloge«. Mi moramo pač tem ljudem pojasniti stališče, katero je pri nas itak vsakomu jasno.

Sloga med liberalnimi in kat.-narodnimi poslanci bi bila opravičena tam, koder se gre za splošne narodne koristi, ki ne segajo v verska vprašanja. Koder pa se odločuje o stvarih, ki so v zvezi z bistvom katoliškega ali liberalnega programa, morajo iti seveda narazen, ako jim je res kaj do načel, katera zastopajo.

Če primerjamo drž. in dež. zbor, vidimo, da bi ravno v dež. zboru po načelih naših bila sloga prej mogoča, kakor v drž. zboru. Deželni zbor kranjski ima nalogo skrbeti za narodnogospodarske stvari ožjega obsega, in dolžnost vseh slovenskih poslancev bi bila, da bi tu stopili v skupno zvezo ter se ustavili pri diranju napredujočega nemštva na Kranjskem. Tam v deželnem zboru, kjer

se ne gre večinoma za načelna metafizična razmišljanja, ampak le za materialne koristi ljudstva, tam je prostor za slogo.

Katol.-narodni poslanci so bili vedno tega mnenja, in zato so se trudili za spravo, ki naj bi dala dež. zboru kranjskemu zopet slovensko lice. A liberalci so kljubovali spravi od začetka in jo slovesno razdrli, da so se združili z nemškimi liberalci. Vprašanje konsumnih društev je bilo le pretveza, da so mogli pohiteti k Schweglu.

Sedaj pa lahko vsakdo izprevidi, iz katerega namena so liberalci zahtevali skupen klub vseh jugoslovanskih poslancev na Dunaju. Ali iz ljubezni do slovenske narodnosti? Kaj še! Vistem času, ko je liberalstvo upilo za skupen jugoslovanski klub, so se slovenski liberalci v Ljubljani tajno pogodbo združili z Nemci za prihodnje občinske volitve! Na Dunaju lazijo sedaj trije kranjski liberalci okoli slovanskih poslancev in beračijo pri njih, naj intervenirajo, da jih sprejmejo medse naši poslanci, v Ljubljani pa pišejo, da je treba iste »klerikalce« v črno zemljo poteptati!

Naši poslanci na Dunaju se ravnaajo le po posledicah, katere mora za vsakega pametnega človeka imeti liberalna gonja na Kranjskem. Onih, ki jih doma preganjajo kot rablji, na Dunaju ne bodo pritiskali na svoje srce.

Dr. Tavčar je, predno je šel na Dunaj, poskrbel v Ljubljani, da je deželni odbor v okrajne šolske svete izvolil najbolj zagrizene liberalce. Tu se ni šlo za sposobnost in ugled pri ljudstvu, ampak samo za to: ali je zagrizen liberalci ali ne. In isti človek hoče sedaj, da ga naši poslanci na Dunaju vlečejo iz blata! Če bi naši poslanci se udali tej nesramni zahtevi, pokazali bi le, da zaslužijo psovke, ki lete iz »Naroda« nanje, in da so — zadovoljni z njimi.

Ali je torej sloga mogoča?

Da, še je mogoča, ampak le pod temi pogoji:

1. V Ljubljani se morajo slovenski liberalci odpovedati zvezi z nemškimi liberalci in združiti z našimi poslanci ter dejansko na Kranjskem pokazati, da jim je za slogo.

2. Prenehati mora nesramna gonja v »Narodu« in dati prostora časnikarski poštenosti.

Če se ti pogoji izpolnijo, tedaj šele imamo podlago, na kateri je mogoč razgovor o slogi poslancev.

Državni zbor.

Dunaj, 30. jan.

Prva seja.

Danes je bila prva seja XVII. zasedanja državnega zbora. Začela se je s krikom, kar ni dobro znamenje za osodo novega državnega zbora. Nekaj minut čez 11. uro stopi v zbornico ministerski predsednik dr. pl. Körber z minist. tovariši. Komaj prične dr. pl. Körber govoriti, da je namreč otvorjeno novo zasedanje državnega zbora in dr. Weigel izbran kot starosta začasnim predsednikom, nastane med češkimi novoizvoljenimi zastopniki velik krik. Poslanci Klofač, Fress, Černy, Sehnal in drugi kličejo: »Pri ljudskem štetju ste nam uzeli stotisoč duš! Le glejte, mi vam pokažemo« itd.

Ko dr. Weigel stopi na predsedniško mesto in začne govoriti v nemškem jeziku, kličejo mu imenovani češki poslanci: »Govorite slovanski, govorite poljski, saj ste Poljak!«

Nato nadaljuje dr. Weigel: »Najprvo izražam naravno željo, da bi po dolgem odmoru mogli pričeti zakonodajna dela, da bi parlament bil zmožen in vesel dela. (Zopet krik med češkimi socialisti.) Pričakujemo v novem letu in novem stoletju z božjo pomočjo, da se obrne na boljše. Pomislite, da že četrto leto ni bil dovoljen državni proračun, kar ni le naša pravica, ampak tudi

naša dolžnost. Volivci v vsi državi želé in pričakujejo, da se to zgodi in da se parlament loti resnega dela. (Nemški radikali in soc. demokratje sedaj zapusté zbornico, ker nočejo izraziti lojalnosti.)

Naš presvetli vladar nam daje najlepši vzgled, ko najvestneje izvršuje svoje vladarske dolžnosti in neprestano skrbi za blagor svojih narodov. Zato začnimo svoje delo z željo: Bog blagoslovi, Bog obvaruj našega preljubljenega vladarja še mnogo, mnogo let. Združimo se vsi s klicem: Nj. apostolsko Veličanstvo cesar in kralj Frančišek Jožef I. naj živi! (Poslanci navdušeno kličejo: Živio, slava, hoch. Mej tem se vrnejo Wolf in tovariši.)

Visoka zbornica! Izvršujem še eno dolžnost, da se namreč spominjam smrti angleške kraljice ...

Dr. Lemisch zakliče: Heil Burom! Doli z Angleži! Nemški radikali kot eden mož kličejo: »Heil« in zmaga Burom!

Klofač in tovariši kličejo: »Slava« Burom!

Dr. Weigel nadaljuje: ... slavne in modre kneginje, ki je umrla po 63letnem vladanju. Odlikovala se je plemenitimi lastnostmi duha in srca, kot prava ustavna vladarica. Naš prevzvišeni vladar je bil pokojni kraljici do njene smrti zvest prijatelj in je izrazil odkrito sočutje. Kakor vsi parlamenti, naj tudi avstrijski izrazi svoje sočutje s tem, da vstanete s sedežev, kar se zabeleži v zapisniku. To sočutje naj se izrazi tudi predsedniku angleške zbornice. (Nemški radikali ugovarjajo.)

Nato sočasni zapisnikarji dr. Conci, grof Dürckheim, dr. Ferri, grof Kumarowski, dr. Lupul, Pogačnik, Udržal in vitez Vasilko prečitati obljubo poslancev v raznih jezikih in poslanci po imenih storili obljubo. Konečno predsednik naznani, da bode cesar v ponedeljek popoldne na dvoru s prestolnim govorom slovesno otvoril državni zbor in da bode prihodnja seja v torek ob 11. uri.

Ob 12. uri je bila prva seja končana. Kdaj bode zadnja, kdo ve? Vse prorokuje

LISTEK.

Kje so Cibrovega Jakca spisi?

Po liberalnih listih ponavlja se že lepo vrsto let očitanje, da so »klerikalci« sežgali literarno zapuščino Prešernovo. Nič ne pomaga, da so pametni ljudje dokazali nemogućnost takega čina, liberalni filistri verujejo svojim listom, ti pa trdovratno očitajo »klerikalcem« takozvani »Dagarinov avto da fe.« Kako dobro dene liberalnemu filistru, kedar more pri vinu ali pivu kazati svoje poznanje slovenskega slovstva z zabavljanjem »klerikalcem«, češ, kako neizmerno so oškodovali naš narod, ker so sežgali Prešernovo ostalino! Tako zabavljanje je zelo dobro, ker si človek na ta način pridobi glas, 1., da je poznavatelj našega slovstva, 2., da ljubi slovenski narod in 3., da je sila inteligenten. Ali je dotičnik Prešerna že čital, za to ga v njegovo srečo nihče ne vpraša.

Sedaj pa so liberalci srečno iztaknili še nov »avto da fe.« Trdijo, da je rajni dekan Vesel zapustil dramo, toda ta drama je izginila. »Slovenski Narod« že popraša: Kje je Veselova drama? List pride konečno do sklepa, da je ta drama ali pri kakem prijatelju pokojnikovem, kateremu je bil rokopis poslan v pregled, ali pa, in to je pravo

mazilo za liberalna srca, da je bil rokopis iz zapuščine ukraden. Prepričani smo, da bo iz tega, sedaj še dosti pohlevnega začetka, izrastlo v kratkem očitanje, da so dramo »klerikalci« uničili, saj je bil Vesel, kakor je videti, liberalcem zelo pri srcu. Bodemo videli!

Mi vemo strašansko »senzačno« vest. Ako nas »Slovenski Narod« ne bode izdal, mu jo tu povemo. Omenjeni list bi prav lahko sestavil si nekako takole notico: Kje so Cibrovega Jakca spisi? V Ljubljani je živel in pred nekaj leti tu umrl znani Cibrov Jaka, berač, ki ni nikogar žalil, ni bil nikomur nadležen in je bil zatorej splošno priljubljen, kolikor more sploh priljubljen biti berač. Posebno veliko je beračil Jakec okoli duhovščine, človek bi bil torej mislil, da je bil Jaka klerikalec. Toda temu ni bilo tako. Včeraj oglasil se je v našem uredništvu berač Frakelj, intimen prijatelj Jakčev, s katerim sta ga marsikak frakelj skupaj izpila. Ta mož nam je natanko dokazal, da je bil Cibrov Jaka pristaš liberalne misli. Nekoč namreč je Jakec, ko v nekem župnišču ni toliko dobil, kot je pričakoval, izrekel v svoji jezi besedo »f.r.«. Ker tako govore le pristaši svobodne misli, je brezdvomno, da je Jakec spadal tudi med nje, skoro bi rekli, da je s to besedico, dasi je tako kratka, dognal Jaka dokaz sposobnosti

za liberalnega časnikarja. In kakor v vsakem pristašu svobodne misli tiči nekaj posebnega, tako tudi v Jakcu. Bil je pisatelj, bil je pesnik, pisal je drame. Frakelj, ta klasični svedok, pravil nam je to-le: Slišal je nekoč v Pihlerjevi kleti govoriti, — in sicer je pravil to v navzočnosti Jakca stalni gost dotične kleti, ki so ga ostali gostje imenovali sploh »ta pijan študent«, ker je svoje dni hodil v šolo in je imel tudi očala, — da Jakec spiše vsak dan dramo v petih dejanjih pod naslovom »Jeruš«, v kateri na koncu junak tragično podleže in zmagajo tudi duhovi človeka. Nekateri navzočih so se tem besedam smejali, ter so omenjali, da ga Jakec navadno »rukne« pet frakljev na dan, ali Jaka pa je molčal. Zatorej misli Frakelj, da je Jaka res spisal dramo. Tudi nam je dotični dokaz dovolj podlage, da prašamo: Kje so Cibrovega Jakca spisi? Samo duhovni so imeli v zadnjih dneh opraviti z Jakcem. Kje so torej Jakčevi spisi? Naj nam klerikalci odgovore na to vprašanje!

Naša dramatika tako rabi dobrih dram, klerikalci pa jih sežigajo. Ljudstvo jih bode sodilo!

Človek bi se ne čudil, ako bi nekega dne čital podobno vest v »Slovenskem Narodu.«

Med Slovenci ob Renu.

(Pše Luka Arh.)

(Dalje.)

»Ne verujete na večno plačilo, na večno kazen? Zakaj si pa prizadevate živeti pošteno? Če je s smrtjo vsega konec, potem bodete vi na enaki stopnji z ubijalci, tatovi, pijanci.«

»Moje plačilo je in bode dobro ime. Ta zavest, da bodo ljudje, kadar se me bodo spominjali, dejali: to je bil vrl, pošten človek, to je, kar zahtevam za plačilo. Nihče mi ne more kaj slabega očitati, in skrbel bom, da mi tudi vprihodnje ne bo mogel. Vsa moja vera je kratka: Verujem v dobro ime!«

»Glejte, dragi moj, vaša vera je sicer zelo kratka, a dobra in pametna pa ni. Koliko časa pa menite, da bode ostali v spominu pri ljudeh? Kdo se bo spominjal vas, ubogega delavca? Saj veste, da ko prenehate delati, bo drug stopil na vaše mesto. Kdo vas bo vzel v misel? Kmalu, kmalu pozabijo ljudje na mrtve. Ali ni bolj, kakor nas uči naša vera, pričakovati po smrti plačila za dobra dela, plačila, ki bo trajala večno? In kako hitro vam vzame hudobni jezik dobro ime, ki ga vam ne vrne nihče več? Hudobnež, ki zna skrivati svoje hudobije, je v dobrem imenu pri ljudeh, posebno

novemu državnemu zboru le kratko življenje.

Povodom otvorjenja drž. zbora je bila ob 9. uri v cerkvi sv. Štefana slovesna sv. maša, katere so se udeležili ministri, pred sednika gosposke in poslanske zbornice ter mnogo poslancev.

Razmerje strank

na levi in desni še vedno ni jasno. Na le vici se otrešajo Schönererjeve diktature, na desnici vse stranke proglašajo »politiko proste roke«. Nobena stranka se danes še ne more in noče vezati, oziroma kostanja pobirati iz žrjavice za drugo. Vsaka hoče biti jeziček na tehtnici, toda potem bi moralo biti vsaj pet tehtnic. To je gotovo, da Čehi ne prično z obstrukcijo in da se prejšnja »nemška vzajemnost« v isti obliki ne obnovi. Državni zbor utegne životariti tako dolgo, dokler nemški radikali ne sprožijo vprašanja glede nemškega državnega jezika. In to se bržčas zgodi pri adresni debati.

Obrtno nadzorstvo.

Obrtno nadzorstvo je bilo v naši državi ustanovljeno s zakonom dne 17. jun. 1883, drž. zak. št. 117. Nameru obrtnega nadzorstva je pred vsem, da se v obrtu izvršujejo določeni zakoni v varstvo delavcev in obrti same. Seveda je obrtno nadzorstvo po sedanjosti sestavi v marsičem pomanjkljivo. Prvič so obrtni nadzorni okraji preveliki, da bi mogli dotični obrtni nadzorniki vse natančno imeti v pregledu in povsodi zadostno vplivati na spolnovanje varnostnih zakonov in predpisov. Drugič so obrtni nadzorniki v večini ljudje, ki nimajo takih strokovnihkušenj, po katerih bi povsodi mogli razsojati in zadeti vselej pravo. Tretjič manjka mej obrtnimi nadzorniki ljudi, ki sami opravljajo nevarna dela in ki najbolj poznajo zadeve in najnatančneje vedo, kje tej ali oni stvari, ki ni v redu, odpomoči. Četrtrič so obrtni nadzorniki premalo samostojni in ne morejo vselej ravnati tako, kakor bi hoteli in kakor bi bilo umestno in potrebno. Zato so pa tožbe delavcev napram obrtnemu nadzorstvu dostikrat opravilene.

Obrtno nadzorstvo v naši državni polovici je razdeljeno na 21 nadziralnih okrajev in sicer:

Prvi okraj: Dunajski policijski rajon z sedežem obrtnega nadzornika na Dunaju.

Drugi okraj: Dolenja Avstrija s sedežem na Dunaju.

Tretji okraj: Gorenja Avstrija s sedežem v Lincu.

Četrtri okraj: mestno ozemlje: Gradec, Celje, Maribor, Ptuj, ter okrajna glavarstva: Celje, Feldbach, Gradec, Hartberg, Deutsch-Landsberg, Lipnica, Ljutomer, Maribor, Ptuj, Radgona, Brežice, Voitsberg, Weiz, Slovenjgradec in celo Kranjsko. Sedež obrtnega nadzornika je Gradec.

Peti okraj: Okrajna glavarstva na Štajerskem: Bruck na Muri, Gröbmung, Ju-

denburg, Ljubno (Leoben), Lietzen in Murau, s sedežem v Ljubnem.

Šesti okraj: Koroško s sedežem v Celovcu.

Sedmi okraj: Primorsko s Trstom in Dalmacijo, sedež v Trstu.

Osmi okraj: Tirolsko in Predarlško, sedež v Inostu.

Deveti okraj: obseza ozemlje mesta Prage in 13 okrajnih glavarstev, s sedežem v Pragi.

Deseti okraj, obseza mesto Reichenburg in 10 okrajnih glavarstev s sedežem v Reichenburgu.

Enajsti okraj: 9 okr. glavarstev s sedežem v Tešinu (Tetschen.)

Dvanajsti okraj: 11 okr. glavarstev s sedežem v Komotovu.

Trinajsti okraj: 17 okr. glavarstev, s sedežem v Plznu.

Štirinajsti okraj: 17 okr. glavarstev, s sedežem v Budjevicah.

Petnajsti okraj: 19 okr. glavarstev s sedežem v Kraljevem Gradcu.

Šestnajsti okraj: Mesta Brno, Iglava, Znoj in 17 okr. glavarstev s sedežem v Brnu.

Sedemnajsti okraj: Ozemlje mest Olomuc, Kromeriz in Ogersko Gradišče (Ung. Hradisch) in 15 okr. glavarstev s sedežem v Olomucu.

Osemnajsti okraj: Šlezija in okr. glavarstvo Mistek na Moravi, s sedežem v Opavi.

Devetnajsti okraj: Ozemlje mesto Lvova in 49 okr. glavarstev, s sedežem v Lvovu.

Dvajseti okraj: Ozemlje mesta Krakova in 29 okr. glavarstev, s sedežem v Krakovu.

Edenindvajseti okraj: Bukovina s sedežem v Černovicah.

Iz teh podatkov se vidi, kako velika okrožja pripadajo v področje posamnih obrtnih nadzornikov.

To da so nekateri okraji manjši od drugih, ne izključuje, da je v istih za nadzorstvo boljše oskrbljeno, ker se je porazdeljenje obrtnega nadzorstva moralo vršiti po razvoju industrije. Tako na pr. ima Češka 7 obrtnih nadzorstev, ki imajo nadzirati v 96 okr. glavarstvih in 2 mestnih ozemljih, nasproti temu ima Galicija samo dva obrtna nadzornika, ki imata nadzirati 78 okrajnih glavarstev in dvoje mest.

Toda v kljub tem razmeram ima na Češkem gotovo več posla vsak posamni nadzornik, kot v Galiciji, kjer ni toliko industrije. Kranjska dežela sama zase nima obrtnega nadzorstva, in vendar imamo na Kranjskem sedaj precej razvito industrijo.

Poleg teh nadzornikov se nahaja jeden nadzornik za plovbeno obrt in jeden za nadziranje prometnih naprav (železnice.) Oba s sedežem na Dunaju. Sicer je pa v vsakem nadzorovalnem okraju, po jeden obrtni nadzornik.

če ima še denar. Edino vsevedni Bog bo sodil po resnici in odmeril plačilo ali kazen. Glejte, kako tolažilna je ta resnica za ubozega, zatiranega človeka. Vrnite se, dragi moj, nazaj k veri, ki jo je vas učila vaša mati, in ki je edino prava in pametna.

„Pustimo to! Mene ne pregovorite!“

„Rad bi še govoril z vami, a dolžnost me kliče v cerkev. Morebiti se naročite na družbo sv. Mohorja ali na „Domoljub“?“

„Družbo sv. Mohorja poznam. Prej sem rad bral te knjige, a sedaj jih ne maram. Hvaležen sem družbi za ono Kneipovo knjigo, po kateri sem se zdravil v hudi bolezni in ozdravel.“

„In iz hvaležnosti se naročite na družbo, kajne da?“

„Ne bom se ne!“

„Morebiti na „Domoljuba“, poučen in zabaven list, iz katerega zveste kaj novic iz domovine?“

„Kaj me briga domovina? Časnikov imam dosti tukaj!“

„Pri odhodu vas prosim, mislite večkrat na moje besede. Mislite na smrtno uro. Kaj, če vam bo šele takrat jasno, v kaki zmoti da živite? Kaj pa če je res Bog, če je res pekel, kakor nas uči naša vera? Kaj bo z vami? Kako žalostno je vaše življenje, ubogi zaslepljeni mož! Večna resnica vas išče,

dajte ji roko, in varno vas bo vodila na potu v večnost. Sedaj pa nimam več časa. Idiva skupno v cerkev!

„Kolikrat vam bom pa moral še povedati, da ne grem in ne grem!“

„Vsaj iz uljudnosti me spremite.“

„Drugam pač, samo v cerkev pa ne!“

„Pa z Bogom! Bog vas razsvetli in pripelji na pravo pot!“

Nekaj je zamrmral mož, a „z Bogom“ ni hotel reči.

Žalosten sem šel proti cerkvi. Kje je neki mož pobral svojo teorijo o dobrem imenu? Kaj si vse izmislijo ljudje, da jim ni treba verovati! Najbolj čudne in neumne stvari se jim zde strašno pametne, le vera ne. Ubogi, nesrečni zaslepljenci. Strašen odgovor bodo dajali oni brezvestni pisatelji, ki trgajo po knjigah in časopisih vero ljudem iz src. Ali morejo popraviti kedaj grozno škodo?

Na tem nesrečnem rojaku imamo zopet zgled, kam pripelje človeka branje slabih, veri sovražnih časopisov in knjig.

„Meni ne škoduje nič, saj sem veren“, tako se izgovarja marsikdo, če ga opozoriš na nevarnost, ki preti njegovi veri. S tem slepi revež le sam sebe. Kaj bo z njim čez par let? Kje bo njegova trdna vera? Sicer so se pa Slovenci v Homburgu

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. februarja.

Politika proste roke je na programu skoro vseh večjih parlamentarnih strank, predvsem Poljakov in Čehov. Znana beseda iz Taaffejeve dobe je zopet oživela, nihče se noče, nihče se ne more vezati, ker je položaj popolno nejasen. S to politiko se pa ne strinjajo vsi politiki, posebno pa ne vlada. Pričakovalo se je vsaj od Poljakov, da krenejo odločno na staro desno stran. Z izjavo poljskega kluba oziroma njega načelnika, pravi dunajski »Vaterland«, se je že pokazala signatura parlamenta. Od 1. 1879 sem si nismo mogli misliti večine brez Poljakov. Sedaj je poljsko kolo močnejše, nego je bilo kedaj, torej si moremo danes še manj misliti večino brez njega. Novi parlament ne bo imel nikake organične, tudi na zunaj krepke večine. Sicer so Poljaki že v letu 1891 proglasili politiko proste roke in vitez Madeyski je bil tedaj nje odvetnik. »Vaterland« potem našteva ugodnosti za nesljive večine in obžaluje, da se je to sedaj preprečilo. — No, vladi ni mnogo na tem, kaj sklenejo Poljaki, ker ve, da ne bodo šli nikdar proti njej.

Baron Dipault odloži mandat.

Zaman so bile vse prošnje Dipaulijeve volivcev in drugih vplivnih moči, da bi pregovorili barona Dipaulija, naj sprejme državnozborni mandat. Mož se ni dal pregovoriti in je včeraj naznanil predsedstvu poslanske zbornice svoj konečni sklep. Vršiti se bo torej morala nova volitev. Na volišče bodo v kratkem pozvani že izvoljeni volivni možje. Boj bo vroč, ker si bota stala nasproti konservativni in kršč.-soc. kandidat.

Grof Attems zopet na površju.

V nemških listih je kandidat za predsedniško mesto zopet jedini štajerski deželni glavar. Dunajska židinja ve sicer poročati, da grof Attems ne vsprejme rad tega mesta, ker ima kot deželni glavar dovolj posla na svojem dosedanjem mestu. katero potemtakem ne namerava odložiti, da pa sicer še ni dobil v tem oziru nikakega direktnega poziva. S tem je pač rečeno, da bi se mož gotovo ne branil častnega mesta, ko bi bil res izvoljen. No poziv mu je tekom včerajšnjega dne došel, ker je že odpotoval na Dunaj. Ne ve se le, ali ga je pozvalo strankino vodstvo, ali pa ministerski predsednik sam. Gotovo pa je, da je vlada prijazna tej kandidaturi, posebno še vsled zadnje izjave ustavovernega veleposestva in ker so Poljaki baje definitivno odklonili željo, naj postane Weigel provizorični predsednik.

Zahteve opozicijskih Poljakov.

Znano je, da večini poljskega kluba ni ljubo, da poleg Stojalovščikov eksistira mej Poljaki še jedna precej številna frakcija, ki se je spojila s prvimi pod imenom zjedineni poljski ljudski stranki. Povabili so torej to skupino, naj se priklopi poljskemu kolu, da bodo vsi Poljaki kot jeden klub nastopali v

parlamentu. Na to povabilo je odgovoril izvršilni odbor teh dveh strank, da vstopi zveza v poljski klub, ako 1. poljski klub pozove one svoje člane, proti katerih izvolitvi se je vložil ugovor, da odlože mandate, 2. mora klub izjaviti, da bo uplival na deželno vlado, da se bo drugače ozirala na ljudska prava nego dosedaj in 3. se morajo klubova pravila tako premeniti, da bodo vsi poslanci lahko branili ljudska prava. — No klub, oziroma njegova večina bržkone ne bo hotela o tem ničesar vedeti, ker je še celo zelo dvomljivo, da bi hotela pritrditi premembi klubovega statuta, kakoršnega že člani levega krila v imenovanem klubu.

Prememba pravilnika poljskega kluba

je bila predmet torkove večerne seje imenovanega kluba. Vodja levega krila posl. dr. Roszkowski je predlagal, naj se izvoli komisija, ki naj se posvetuje o premembi klubovega statuta na sledeči podlagi: 1. Vsak član sme staviti interpelacijo, ako dobi podpise 15 klubovih članov. 2. V nepolitiških zadevah in vprašanjih uživa vsak klubov član popolno svobodo govora. — Posl. Romanovic je stavil preminjevalni predlog v tem smislu, da naj se glede olajšav pri interpelacijah takoj sklepa, o premembi pravilnika naj pa posebna komisija poroča in stavi predloge v 14 dneh. Po dvehurni razpravi se je pritrdilo temu predlogu. V komisijo so bili voljeni vitez Jaworski, grof Dzieduszycki, vitez Abrahamovic, Romanovic, dr. Roszkowski, Jablonski, Pastor, grof Potocki in grof Wodzicki. — Premembe bodo bržkone prav neznatne, ker se bo večina upirala vsaki neljubi jej novotariji.

Občinske volitve v reški zastop

so se vršile, kot smo poročali, 24. t. m. in izvršile tako, kot je hotela vlada v Budimpešti. Izvoljeni so kandidati avtonomaške stranke, ako se jo po zadnjih volitvah sploh more še tako imenovati. Od 1621 volivnih upravičencev se je udeležilo volitve le 557, torej komaj tretjina volivcev. Hrvatje in liberalci so se zdržali volitve. Avtonomaško stranko je sramotno izdal nje vodja dr. Mayländer, ki je na volivskem shodu dne 20. t. m. rekel mej drugim tudi tole: Naš program ostane nepremenjen (!). Avtonomni ostanemo tudi dalje, premeniti se mora le naša taktika v smislu interesov dežele in izjave ministerskega predsednika, ki je stavil pogoj, da se volijo v mestno zastopstvo liberalci dr. Dall'Asta, dr. Geletich, Meynier, dr. Catti in Gherhaz. Ta predlog ima sicer na sebi značaj sile, a je v našem slučaju — potreben, da se doseže jedinstvo in mir. — Ministerski predsednik torej določi kandidate, ki morajo biti izvoljeni. Tako daleč je dovedel Mayländer reško avtonomijo vsled poželjivosti po županskem stolu.

Kitchenerjevo »človekoljubje« v Južni Afriki.

Gotovi krogi ne morejo prehaliti »človekoljubnosti« angleških poveljnikov v Južni Afriki, posebno pa lord Kitchenerja in njegovih trabantov. Nešte-

jako pridno udeleževali pridig in litanij. Pri izpovedi so bili skoro vsi s prav malimi izjemami. Prav vesel in zadovoljen sem bil z njimi. V družbo sv. Mohorja se jih je vpisalo 15, in tudi »Domoljub« je dobil pri nekaterih svoje brave.

Vesel je bil župnik, ko sem mu pohvalil Slovence. »No vidite, saj sem vam pravil, da bo tako. O, pridni so, pridni, moji Slovenci.“

31. decembra, zadnji dan leta sem moral biti popoldne že v Essenu. Zato odrinem do poludne iz prijaznega Homberga čez Ren v Ruhrort na kolodvor in odtod po železnici v Essen!

Bakreni in vijoličasti nos.

(Medicinična študija za predpust.)

Zdravniki niso tako brezsrčni, kakor oni dovtipnež, ki je možu, barajočemu za kak pomoček proti bakrenemu nosu, odgovoril: »Le pijte, pijte, da bo višnjev!«

Toda izkušnja uči, da bakreni nos ni vselej nasledek uživanja alkoholičnih pijač in kazen za njih zlorabo, ampak ima še druge uzroke: Bakreni nos je mnogokrat nasledek bledice, zdravljenja z mrzlo vodo, zdravljenja z jodkalijem, bolezni v notranji nosovi. Prenavdušene Knajpovce čestokrat diči nosni ciklamen.

Navadno je pač nasledek preobilnega uživanja alkoholičnih pijač bakreni nos, ki je pa različen po priljubljenih pijačah. Vinopivci se ponašajo z lepo živo rožo, žganjarji in likerovci se pa odlikujejo z gladkimi, temnovišnjevimi kljuni, pravo pravcato funtno kumaro stare bakrene barve pa nosijo pokončevavci hmeljnega ječmenovca, ki ne štejejo filistersko vrčka za vrčkom, ampak sumarično povzamejo število po prebadkih usnjatega pasa; kolikokrat so namreč odjenjali, toliko kamnov (vrčkov) so posušili, toliko torej treba plačati.

Kakor očara hribolazca prekrasno žarenje rtastih ledenikov, tako se zadovoljno nasmehlja vinar, slivar ali ječmenar, ko gleda pisani pomolj svojega častitljivega obličja v zrkalu ter ga rahlo pogladi. — Toda pridejo tem trem bratcem v življenju dobe, in časi (morebiti ravno predpustni časi), ko jih to nosovo cvetje prav nič ne veseli ter tožno zdihujejo: »Kaj pa je tebe treba bilo!« Njih srčna želja je, da jim obledi to rožno nosovo cvetje. Iztaknili so tudi temu koreniti pomoček. Zabode se namreč poleg nosnega hrustanca do nosne kosti galvanokavstična žareča igla, kolikor le moč globoko v nos ter se še žareča izvleče. Pravijo, da to gotovo pomaga. Če le prehudo ne ščemi?!
Dr. Haustus.

vilni dogodki in tudi poročila angleških listov pa dokazujejo ravno nasprotno. »Morning Leader« objavlja pismo angleškega častnika, ki piše mej drugim: Prvo, kar je lord Kitchener naznanil svojim vojakom pri nastopu sedanje službe, je bilo tole: »Vi dobite porcije za toliko in toliko dnij. S temi pa morate preživiti vse burske ujetnike in bodo torej vaše porcije toliko manjše«. To je jasen dokaz, da ne ememo množiti števila ujetnikov, marveč nasprotne kar pobijati. — Jednako se pritožujejo drugi častniki nad nečloveškim postopanjem Kitchenerjevimi in si vsi žele, da bi kmalu mogli zapustiti afriška tla. Pristavljajo pa takoj, da to ne bo lahko kmalu mogoče, ker se nihče ne vidi konca vojske. — Nobenega pardona napram Burom je torej geslo »človekoljubnega« vrhovnega poveljnika. — Še bolj označuje tega moža poročilo o navatali kugi mej angleškimi vojniki. Zbolelo je nad 20.000 mož, ki trpe največjo bedo, nič bolje se pa ne godi zdravim vojakom, ki hodijo lačni in raztrgani in ne dobivajo niti redno določene jim plače. V takih razmerah pač ni čudno, če preti resen upor v angleškem taboru. Če se tako »človeško« postopa z lastnimi vojniki, si lahko mislimo, kako postopajo napram Burom.

Knjige in časopisi.

»Dom in svet« šte. 2. prinaša sledečo vsebino: Dr. Anton Dolničar pl. Thalberg (1662—1714) Spisal Viktor Steska. Gazelice. 6., 7., 8., 9., 10., 11. Zložil Anton Medved. Na vojvodskem prestolu. Povest iz slovenske starodavnosti. Spisal I. Selan. (Dalje.) Stepni kralj. Slika z barja. Spisal I. E. Rubin. Samoti. Zložil Ant. Medved. Kakó naj dam ti pesem? . . . Zložila Ljudmila. Gospa Sveta. Zgodovinsko-krajepisna črtica. Spisal Valentin Podgorc. (Konec.) Do zmage! Po prijateljevih pismih priobčil Jož. Ožaben. (Dalje.) Moji dnevi. Zložila Ljudmila. Pesem o bajki. Zložil Leo Levič. Oče je . . . Akt iz tragike življenja. Spisal F. S. Finžgar. Drobnogled in drobni svet. Spisal kanonik Ivan Sušnik. (Dalje.) Književnost. Slovenska književnost. Knjige »Družbe sv. Mohorja« za l. 1900.: Knezoškof lavantinski Anton Martin Slomšek. — Hrvaška književnost. Povjestni spomenici slobodnega kralj. grada Zagreba. — Petar Barbarić. — Objavljenje. To in ono. Naše slike. — O pokojnem dr. Fr. Lampetu. † Dr. Alfonz Mosche. Petdesetletnica. »Matica Hrvatska«. Češki slikarji. Knjižnice v Avstriji. Olivier Destrée. Nemško knjigotrštvo. Romarji v sv. letu. Popravek. Pri zibel. Besede A. M. Slomškove. Za visoki glas s spremljevanjem klavirja zložil dr. Evgen Lampe. (Priloga.) — Slike. Dr. Anton Dolničar pl. Thalberg. (Kip v ljubljanski stolni cerkvi.) »Moja duša poveličuje Gospoda. V malin. Risal F. Dobnikar Arabške žene na osliih. V gosposvetski cerkvi. Risal M. Jama. Gosposvetsko polje s severne strani. Osmerokotnik v Gospe Sveti. Tanzenberški spomenik v Gospe Sveti, Gosposvetska cerkev. Slike k pisu »Drobnogled in drobni svet«. Čitajoča deklica. Risal M. Sten. Prvič na konju.

Društvo »Pravnik« in njegovo glasilo »Slov. Pravnik« v l. 1900.

(Poročilo tajnika dr. Foersterja na obnem zboru društva »Pravnik« dne 26. jan. t. l.)

Dvanajsto leto obstanka minulo je društvu »Pravnik«. Društvo se nahaja v dobi miru, v dobi tihega razvoja. Znakov nazadovanja ni, društvo stoji marveč krepko ko prej v vrsti kulturnih in znanstvenih institucij narodovih. Živi in deluje v svojem glasilu, v »Slovenskem Pravniku«, ki ga je izdalo zadnje leto kot XVI. letnik.

V gosp. dr. Danilu Majaroru si je izbralo društvo urednika, ki vodi mesečnik »Slov. Pravnik« z rutino naloge si svestega, v prid razvoja domače pravne vede vsestranski skrbnega moža. Vzgaia si dr. Majaron svoje delavce, dobro pozna one, ki bi bili voljni in zmogni, znanstveno delovati, privabi in vzpodbudi jih k pisanju, kajti dobro mu je tudi znano, kaj da bi prijal našim potrebam in kje da je še neobdelana ledina, ki je ni smeti več v nemar pustiti. Oživljajoča je v tem oziru njegova skrb, glasilo naše prospeva pod njegovimi rokami

in glasno pohvalo zasluži si g. dr. Majaron, ker nam podaja vsikdar zanimivo, stvarno in znanstveno pomenljivo vsebino v posameznih mesečnih snopičih, ne le v slovenskem, marveč tudi v hrvaškem jeziku.

Po materijah, ki jih obdelujejo v zadnjem letniku »Slov. Pravnik« znanstveni spisi, je videti, da najde vsaka glavnih vrst pravne vede enakovredno vpoštevanje materijalno, civilno kakor tudi kazensko pravo, civilno-pravni in kazenskopravni red in tudi upravno pravo, ki ga je najti v najnovejših zanimivih odločbah. Posebno skrb posveti g. urednik sodni medicini; v odnosnih spisih priskrbuje naše glasilo sodnim zdravnikom toli zaželjeno »copio verborum«, slovensko zdravstveno terminologijo, ki naj dovede vse sodne zdravnike k podajanju slovenskih zdravniških izvidov in mnenj. Vpoštevanje sta pa našla v zadnjem letniku »Sl. Pravnik« tudi pravna zgodovina in pravna filozofija.

Materijalno civilno pravo obdelujejo v rečenem letniku Karol Wenger, ki razpravlja v dveh sestavkih o »avtorski pravici«, v tretjem pa o »pravnem značaju zahtev, pristojnih zakonskemu drugu po § 757 o. drž. zak.« I. Kavčnik piše o vrednotah (valutah), dr. Dane Marinčič o malae fidei stečniku napose dostalca.

Kazensko pravo zadeva obširen spis o mnogih, razumevanje zakona objasnjujočih primerih iz najnovejše prakse glede zakona o prometu z živili.

Civilno pravni red je predmet dvema Anton Levčevima spisoma o diskrecionarni oblasti predsednika senata glede provedbe dokazov in o povabilu radi obnovitve pretrganega postopanja.

Izvršilni red sta si izbrala Henrik Sturm k razpravi o določbi § 74 izvrš. reda in dr. Fran Mohorič k pisu o odstopu in predkazu terjatve po novem izvršilnem redu.

Sodno medicinske spise podajata dr. P. De Franceschi in dr. Ivan Robida. Prvi, kateri je kot vstvaritelj pregnantne, prav iz narodove govorice povzete terminologije že iz prejšnjih letnikov kar najbolje akreditiran, izbral si je primer umora in primer trajnega oslabljenja besede kot predmet, ki mu daje priliko za izklesanje novega besedila, dr. Robida pa objavlja tudi lahka zelo zanimajoči instruktivni slučaj duševne »degeneracije in alkoholske psihoze«.

V področje pravne zgodovine spadata arhivalistiško objavljenje P. pl. Radica o opominu pred prisego, zapriseganju in zaslavljanju prič, kakoršen se nahaja slovenski pisan v rokopisu iz leta 1729. Objavljen je to je za pravnika jednako zanimivo ko za jezikoslovca. »O literaturi politične ekonomike« piše dr. Ivan Žmavec, podaja s tem pregled razvoja vede, ki je v socialno razvneti naši dobi jedna najaktuelnejših ved.

Pravno filozofskega značaja je v našem »Pravniku« objavljeni slavnostni govor o pravni znanosti, ki ga je govoril vseučiliški profesor dr. Fr. Spevec dne 3. marca lani pri slavnosti 25letnice zagrebskega pravnika društva.

Spominu slavnega učenjaka, v Pragi leta 1875 zamrlega dr. Josipa Krainza, ki je bil slovenskega rodu, posvečen je daljši življenjepis.

Ne zabimo konečno objave sklepov lanskega shoda odposlancev avstrijskih odvetniških zbornic in pa sklepov shoda odposlancev avstrijskih notarskih zbornic.

Toliko v pregled vsebine lanskega našega letnika, v kolikor se tiče njegovih znanstvenih člankov. Obsega pa »Slovenski Pravnik« razun člankov v vsaki mesečni številki bogato obilico odločb iz najnovejše pravosodne prakse. Da je izbira teh odločb vsikdar zanimiva, ker podaja najnovejše slučaje zgolj odločilne vrednosti, je priznано, ne manjka se niti priznanj s strani vredništev nemških juridičnih publikacij, ki so že mnogokrat objavili sestavke iz našega glasila.

V glasilu »Slov. Pravnik« pojavlja se delovanje našega društva, na to delovanje je društvo opravičeno ponosno, tiči v njem zaklad marljivosti njegovih članov.

Na tem mestu spominjati se nam je

nedavno zamrlega odvetnika, gosp. dr. Alfonza Moscheta. Bil je ranjki »Sloven skemu Pravniku« v letih 1881 do 1883 ustanovnik in vrednik. Po premoru štirih let je jel leta 1888 na novo izdajati »Slov. Pravnik«, dokler se ni istega leta ustanovilo naše društvo, ki je prevzelo nadaljno izdavanje lista, broječega danes 16 letnikov. V dr. Moschetu zgubilo je naše društvo zvestega prijatelja in člana, vse vrste pravnika stano pa simpatičnega, koncilijantnega stanovskega druga. Ohranjen bodi zaslužnemu možu v analah našega društva trajen spomin.

Izmed delovanja našega društva je še omeniti, da se je društvo udeležilo dne 3. marca l. l. 25letnice hrvaškega pravnika društva v Zagrebu po deputaciji, obstoječi iz gospodov dr. Ferjančiča, dr. Majarona in dr. Krisperja. Kakor povzamemo odnosnemu poročilu, se spominja deputacija odnosnih slavnostnih ur z največjo radostjo. Zadobila je duševne vtise, ki naj jih navdajajo k čim intenzivnejšemu delovanju v prid razvoja našega društva.

Tudi slovesnega praznovanja stoletnice rojstva dr. Franceta Prešerna se je udeležilo naše društvo, zastopano je bilo pri vseh slavnostnih shodih, ki jih je priredila velikemu pesniku v spomin Ljubljana.

V odboru so zasedali izvoljeni na obnem zboru z dne 24. januarja načelnik dr. Ferjančič, kot njega namestnik dr. Majaron, kot tajnik dr. Foerster, kot blagajnik dr. Pirc, kot knjižničar sodni tajnik Kavčnik, kot ljubljanski odborniki: notar Gogola, sodni pristav Milčinski, deželnosodni svetnik Polec, kot vnanji pa: minist. tajnik dr. Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Hrašovec v Celji in odv. kandidat dr. Zucco v Pulji.

V svojih zadnjih sejah se je odbor posvetoval za prihodnost, kako bi se nadaljevala društvena priročna zbirka zakonov, za katero so rokopisi že pripravljeni, odnosno objavljeni, in to: za novi izvršilni red z dodatnimi določbami in odločbami, za trgovski zakon in za menični red. Tudi je odbor imel priliko, posvetovati se o namenih okrožnega zdravnika g. dr. Homana, ki je pripravljen rokopis za kratko terminologijo sodni medicini.

Konečno je odbor razpravljal nasvet, ali ne bi kazalo, da društvo »Pravnik« začne prirejati popularno-znanstvena predavanja o praktičnih pravnih, upravnih in socialnih vprašanjih.

Današnjemu obnem zboru bodi dana s tem prilika, izreči svoje mnenje in svoje želje glede teh odborovih ukrepov.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Zopet se približuje čas, ko se treba vpisati v družbo sv. Mohorja. Vabimo torej svoje rojake, drage Slovence in Slovenke, širom naše domovine, a tudi vse one naše brate, ki so morali zapustiti rodno svojo zemljo in sedaj živé na ptujem, da se zbero vsi pod zastavo Mohorjeve družbe, da pristopijo in tako poskrbijo za nje nadaljni procvit. Vsak Slovenec, vsaka Slovenka šteji si v sveto versko in narodno dolžnost, da je ud te naše družbe! Pristopajte ji sedaj zopet v prav obilnem številu, da bodo v jeseni naše družbene knjige zopet romale v kar največji množini po vsem Slovenskem, da je ne bo hiše in rodbine slovenske, kjer bi se ne prebirale Mohorjeve knjige, ki podajajo toliko primerne berila, koristnega pouka in kratkočasnega razvedrila.

Zato bodi naše geslo: družba sv. Mohorja ne sme nazadovati, marveč mora povsod napredovati, kjer je le mogoče. Mnogo je še krajev, kjer bi se moglo število naših udov-Mohorjanov še znatno povešati. Zato ostanejo naj družbi zvesti vsi njeni sedanji udi, a pristopi naj tudi čim več novih!

Književni dar, ki se udom pravi in deloma v družbeni tiskarni že pridno tiska, je za letos ta-le:

1. »Zgodbe sv. pisma«, VIII. snopič. — Mnogo prerano nam je zamrl g. profesor bogoslovja dr. Francišek Lampé, ki si je pri Mohorjanih postavil neminljiv spominik s svojimi »Zgodbami«. Krasnega dela ni mogel dovršiti. Nadaljuje to delo na isti način profesor bogoslovja v Ljubljani, preč.

g. dr. Jan. Ev. Krek. Delo se ne bo pretrgalo. »Zgodbe« bi pač ne smele manjkati v nobeni slovenski družini!

2. »Pamet in vera«. Slovenskemu národu v potrditev svete vere. Tega, našim časom jako potrebnega dela, katero spisuje g. župnik J. M. Seigerschmied, izide letos I. zvezek. G. pisatelj v njem pojasnjuje z umstvenimi dokazi in mnogimi izgledi temeljne resnice naše vere o Jezusu Kristusu, sveti cerkvi, o vstajenju mrtvih in božji previdnosti. Delo zasluži čim največ bralcev. — Naše častite poverjenike in družnike moramo opozoriti, da letos ne izide molitvena knjiga. Družbena knjiga »Pamet in vera« ni molitvenik, ampak poučna apologetična (bogoslovna) knjiga v večji obliki na 10 tiskanih polah, v obliki kakor lanska knjiga Anton Martin Slomšek. Zatorej niti ne dodajati veznine za molitvenik.

3. »Umni kletár.« Spisal ga je g. učitelj A. Kosi. Opisuje jako dobro in temeljito umno kletarstvo. Na 8 polah dodanih je mnogo lepih podob, ki vsebino dobro pojasnjujejo.

4. »Za srečo!« V tej obširni povesti, ki obsega 12 pol v obliki »Večernic«, nam slika marljivi naš pripovedovalec gosp. Fr. Malograjski življenje in trpljenje slovenskih izseljencev. Povest bo zanimala vse bralce.

5. »Slovenski večernic« 53. zvezek obsega štiri lepe povesti, kratkočasno igro »Ne v dajmo se!«, temeljit pouk o novem dohodninskem davku, več pesmi i. t. d.

6. »Koledar za l. 1902.« bo izšel v dosedanji že priljubljeni obliki s kolikor mogoče raznovrstno, poučno in kratkočasno vsebino.

To je torej naš letošnji književni dar. Slovenci, na Vas je, da te knjige romajo v čim največjem številu med naš národ, da se naša družba razširi povsod! — Gg. poverjenike še posebej prosimo, da tudi letos trudoljubivo nabirajo širom domovine raztrešena krdela Mohorjanov in jih vpisujejo v našo družbo. Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dpošiljajo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnostij in nepotrebnih stroškov provzročajo nam tisti, ki nam ne dpošiljejo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravilih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštnino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: »Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!«

V Celovcu, dne 30. prosinca 1901.

Odbor.

Tedenski koledar.

Nedelja, 3. februv.: 1. predpepelnična; evang.: O delavcih v vinogradu. Mat. 20. Blaž. šk. — Ponedeljek, 4. februv.: Andrej Korz sp. — Torek, 5. februv.: Agata d. m., Molitev N. Gosp. — Sreda, 6. februv.: Tit. škof, Doroteja d. m. — Četrtek, 7. februv.: Romuald sp. — Petek, 8. februv.: Janez Mat. sp. — Sobota, 9. februv.: Ciril Aleks., Polona d. m. — Solnce izide 5. februv. ob 7. uri 22 min., zaide pa ob 5. uri 6 min. — Lunin prem.: Ščip 3. februv. ob 4. uri 28 min. zvečer. — Musica sacra v soboto, Svečnico, 2. februarja: V stolni cerkvi: pontifikalna maša ob 10. uri: Instrumentalno mašo v D-dur zl. K. Greith, graduale zl. Ant. Foerster, ofertorij B. Hahn. — V nedeljo 3. februv. velika maša ob 10. uri »Panis angelicus« zl. Frid. Koenen, graduale in tractus zl. Ant. Foerster, ofertorij dr. Fr. Witt. — V mestni cerkvi sv. Jakoba v soboto 2. februv. velika maša ob 9. uri: Missa in honorem s. Caeciliae v B-dur zl. J. B. Benz, graduale »Suscepimus« zl. Ant. Foerster, ofertorij »Diffusa est gratia« zl. M. Brosig. Pred mašo »Adorna thalamum tuam« zl. Fr. Gerbič. — V nedeljo 3. fe-

bruv. velika maša v čast M. D. v D - dur
zl. G. J. Stehle, graduale in tractus »Adjutor
in opportunitatibus« zl. Ant. Foerster,
ofertorij »Bonum est« zl. M. Brosig.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. februarija.

„Edinost“ in unijatstvo. „Edinost“ je v svoji vnemi za unijatstvo se spozabila do trditve, da je „Slovenec“ v članku „Barantači“ zamešal katoliško unijatstvo z razkolnim pravoslavjem in racijonalističkim stariim katolicizmom, in — da noben pravoverni rimski katoličan vsled tega brez pohujšanja ne sme čitati „Slovenca“, „kadar napada sveto katoliško cerkev“. To je anatem! — Mi smo čisto pravilno analizirali Podgornikov članek, kateri ima za podlago verski nihilizem. On zahteva na vsak način, da morajo Slovani zapustiti rimski obred. Zaradi tega bi bilo najbolje, da prestopijo v razkolno pravoslavje, če to ne gre, v unijatstvo, in v skrajnem slučaju naj posežejo po „palijativnem“ sredstvu — po protestantizmu ali „starem katolicizmu“. To je smisel Podgornikovega članka, in ta članek je versko nihilističen, saj še celo od Mohameda nstava odsvetuje nam le zato, ker smo ariško pleme. Ali stoji „Edinost“ na tem stališču? Odgovor! Mi cenimo visoko staroslovensko bogoslužje, kjer se kot privilegij postavno rabi. A to pa tudi vemo, da prestopa iz enega obreda k drugemu rimska stolica ne dovoljuje, zlasti se ne bo nikdar podala takim „teologom“, kot je Podgornik. Mi smo dobro znani z odličnimi unijatskimi duhovniki, in dobro vemo, da oni ravno tako, kakor mi, obsojajo ostudni liberalizem, ki ga goje oni, kateri sedaj delajo za unijatstvo. „Edinosti“ pa svetujemo, naj ona dela tam, kjer je njen poklic: Skrbi naj, da se slovenščina goji po uradih, po prodajalnicah, v javnosti, skrbi naj, da bodo slovenski rodoljubi svojo dečo odgajali slovensko — to je njen poklic! Cerkev pa naj oni puste pri miru, ki marajo zanjo le takrat, kadar jo napadajo! Gospoda pri „Edinosti“, kdo pa pri vas socijalno deluje? Kdo rešuje ubogo slovensko rajo iz rok italijanskega kapitala? Koliko gospodarskih društev je potrebnih v Istri in okolo Trsta, ki jih niste osnovali? Tam delajte, tam je vaše mesto!

Osebnosti. Davčni pristav pri okr. glavarstvu v Litiji Iv. Ditrich je imenovan davčnim oficijalom v X. činovnem razredu na dosedanjem mestu. — Obbolelega okr. živinozdravnika v Krškem Tom. Wirglerja bo namestoval za radeški sodni okraj litijski živinozdravnik Iv. Rajar. — Postajenačelnik v Trebnjem Iv. Laibacher je premeščen v Škofjeločko, na njegovo mesto pride Iv. Polak iz Višnjegore. — Deželnovladni koncipistom je imenovan konceptni praktikant Ernest Kordin.

Petindvajsetletnica glasila tržaških Slovencev. Danes praznuje „Edinosti“ 25 letnico svojega obstanka, in zvečer izide v Trstu slavnostna številka „Edinosti“ na 12 straneh. Priložen bo ponatis prve številke.

Zborovanje hišnih posestnikov. Društvo hišnih posestnikov imelo je včeraj zvečer v veliki dvorani Mestnega doma svoj občni zbor. Društveni podpredsednik gospod dr. Vinko Gregorič pozdravil je zborovalce, povdarjajoč, da se društvo razvija, ker je tekom leta 1900 pristopilo 70 novih članov, tako da sedaj društvo broji 336 članov. Delovanje društveno je bilo mnogostransko, bodisi glede občnega posestva, bodisi glede osebnih razmer v Ljubljani. Glavno delovanje je društvo osredotočilo na položaj hišnih posestnikov, ki je v Ljubljani nastal po potresu. Tekom preteklega leta je društvo imelo 1 občni zbor, 3 shode in 12 odborovih sej. Namestu odstopivšega gosp. Jegliča je bil izvoljen tekom leta gospod Doberlet st. Društvo je sestavilo hišni red ter ga izročilo članom brezplačno. Društvo je dalo na finančno ministerstvo prošnjo, da dovoli po potresni katastrofi ne 20-odstotno, ampak večjo kvoto zapisati za amortizacijo poslopij pri vpisu izdatkov pri osebnih dohodnini. Glede spreminjanja hišnih tablic v Ljubljani se je društvo pritožilo na vlado. Vlada je spreminjanje številnih hišnih tablic sistirala ter izjavila, da se

more tako spreminjanje izvršiti le v sporazumljenju z davčnim zemljejniznim uradom in vlado. Hišniku se mora sprememba štiri-najst dni prej naznaniti, in še le, ako se hišnik prav nič ne ozira na to naznanilo, ima magistrat pravico, nabiti na hišnikove stroške nove tablice. Glede portalnega davka obrnilo se je društvo do magistrata, naj ta davek plačujejo dotične stranke, ne pa hišniki. Prošnja se je odbila z motivacijo, naj hišniki od strank dobe pokritje. Društvo se je obrnilo do magistrata, naj bi se avtentičnisklepi občinskega sveta priobčevali po časopisih, ker le na podlagi avtentičnega poročila je pritožba mogoča. Magistrat je dal nepovoljni odgovor, društvo pa se je pritožilo na deželni odbor, od katerega še ni odgovora. Društvo je izdalo poročilo o gospodarskem stanju Ljubljane. To poročilo, katero je spretno sestavil gospod dr. Vinko Gregorič, je pričel tudi naš list. Društvo je delovalo na znižanje hišnega davka, ki je v Avstriji najvišji. V Nemčiji znaša ta davek 1 do 4 odstotke, v Avstriji pa 26 odstotkov. V slučaju rednega delovanja državnega zbora se vpizori radi hišnega davka skupna akcija vseh društev hišnih posestnikov. V društvenem lokalu so se pisale brezplačno prošnje za olajšave pri potresnem posojilu, in sicer 220 posestnikom za olajšave pri brezobrestnem posojilu in 32 pri tri-odstotnem posojilu. Najmanjši del je bil uslišan! Odpisal se je samo 3 posestnikom prvi obrok, katerega bi bilo plačati s 1. januarjem in sicer 1. članu 800 K, 1. članu 300 K, in 1. članu 80 K. 13 hišnim posestnikom se je obrok podaljšal za 25 let, 6 članom se je podaljšal obrok od 15 na 20 let, 55 članov je bilo odbitih, ostali še niso dobili odgovora. Na shodu 18. novembra se je sklenil ugovor na ministerstvo zoper odlok deželne vlade. Odposlala se je v ta namen na Dunaj društvena deputacija gg. dr. Gregorič in Doberlet star. ki je izročila ministerstvu memorandum o obupnem stanju hišnih posestnikov. Deputacija je dobila utis, da ni v sedanjih dobi nobenega upanja za odpis potresnega posojila. Deputacija je torej prosila za olajšave in da se obrok 1. januarja 1901. podaljša na 1. jan. 1906. in potem 15 letni obrok na 30 letni obrok. Ministerstvo je deputaciji obljubilo, storiti kar bo mogoče in ugoditi prošnji. Poročevalec omeni, da se je po nekaterih listih in v javnosti slikal položaj Ljubljane preveč ugodno. (Čujete „Slov. Narod“, „Edinost“, „Soča!“) Ako so lepe hiše nastale, pa je dolgu tu, in hišni posestnik je z visoko novo hišo na slabšem, nego bi bil, ako bi bilo vse pri starem ostalo (Klici „Tako je!“) G. dr. Gregorič je poročal tudi namestu blagajnika o društvenem denarnem položaju. Dohodkov je imelo v letu 1900. 2849 K, stroškov 2464 K.

Pri volitvi odbora je izjavil predsedujoči g. dr. Vinko Gregorič, da notar Gogala več ne sprejme odbornišstva (Aha, delovanje je brezplačno! Opomba poroč.) Izvoljena sta bila zopet izstopivša gg. Fr. Schantel in K. Rom, namestu g. Gogale pa g. F. Terček. Računskim pregledovalcem so bili izvoljeni Ivan Knez, Jos. Hudovernik in F. Bahovec. Udnina se je določila: Pri dohodku hiše 1000 K, se plača 1 K, od 1000—2000 K, 3 K, do 5000 K, 7 K, in potem od vsakih 1000 K, 1 K več. G. sodni tajnik Kavčnik je izrekel zahvalo g. dr. Gregoriču, ker povsod se vidi, da je njegova roka vmes, g. Leskovic pa je predlagal zahvalo odboru, ki se je soglasno sprejela. Dr. Gregorič je predlagal, naj se ustanovi glede novih stavb tehnično posredovanje v društvu, tako bi bil hišni posestnik napram stavbinskemu mojstru najbolj zavarovan. G. sodni tajnik Kavčnik je želel, naj se tudi za druge zadeve hišnih posestnikov osnuje informacijski biro, ker vsak glas, ki pride z magistrata, še ni evangelij. G. dr. Gregorič je omenil, da tak urad že posluje v društvenem lokalu vsak večer od pol 6—7 ure zvečer, ter je zaključil občni zbor.

Z Vrhnike se nam poroča: Novoustanovljena posojilnica po Rajfajzovem zi-

stemu, ki je pričela poslovati s 1. novembrom 1900, je imela samo tekom meseca januarja t. l. dohodkov 41.577 K 21 h in izdatkov 37.348 K 07 h. Vsa promet je torej znašal tekom enega samega meseca 78.925 K 28 h! To je za posojilnico, ki posluje še-le tretji mesec, gotovo izredno velik promet, ki jasno priča, kako hitro je ljudstvo spoznalo pomen te posojilnice! Pa so rekli nekateri, da ne bo nič z njo!

Imenovan je g. profesor Ferd. Seidl v Gorici dopisujočim članom drž. geološkega zavoda na Dunaju.

Gostovanje g. Bučarja. Operni pevec Fr. Bučar bode v kratkem gostoval na praškem narodnem gledališču.

Umrli je v Komnu gospa Margerita Mrak, vdova c. kr. gozdarja.

V Podlipi pri Vrhniki se je od 20. do 27. jan. obhajal sv. misijon, ki sta ga vodila p. Engelbert in p. Salvator. Ob sklepu se je v Mar. družbo sprejelo 16 deklet. Zdaj so vsa dekleta, ki stanujejo v župniji, polnoštevilno Marijine družbenice. Sv. zakramente so prejeli vsi farani in mnogo zunanjih. Velikostna je bila sklepna procesija.

Konservativnost podraškega g. župana. V občini Podraga so bili volilni imeniki, tako trdijo vsaj g. župan Božič, 50 let pri zaklenjenih durih volilcem na ogled razpoloženi. Slavno c. kr. okrajno glavarstvo pa je zadnji čas zahtevalo, da naj bodo volilni imeniki ob uradnih urah volilcem dostopni. Oblastni g. župan pa pravijo: Kar je veljalo 50 let, zakaj bi ne veljalo še 50 let. Kaj ne, kako konservativni so postali podraški g. župan in kako ljubijo in spoštujejo postavo! Ali ni tako govoričenje predrzno za olikanega župana, dež. poslanca in še celo za bivšega državnoborskega kandidata?

Slovenska zmaga na Koroškem. Pri obč. volitvah za občino Tolsti Vrh je sijajno zmagala slovenska stranka. Občina je bila zadnja tri leta v nemškutarskih rokah. V 3. razredu je imela slov. stranka 23 glasov, nemškutarji 18; v 2. Slovenci 22, nasprotniki 11; v 1. Slovenci 7, nemškutarji 3. — Pri dosedanjih obč. volitvah so si Slovenci pridobili 6 občin, v drugih pa dosegli vsaj znaten uspeh.

Iz celovške škofije. „Sveto leto“ (jubilej) se bo na Koroškem obhajalo od 1. maja do 31. oktobra t. l. — Razpisana je do 7. marca župnija Alric. — Za provizorja v Africu je nastavljen gosp. J. Šnedic, kaplan v Št. Kancijanu.

Novomeščan — državni poslanec. Piše se nam: Le-ta notica v štev. 22. tega lista ni povse pravilna. Stari oče poslanca dr. Arturja Skedla je bil posestnik in gostilničar v Št. Rupertu pri Mokronogu in se je imenoval po domače Bunder. Bil je zelo premožen mož, on je imel tri sinove: dr. Fr. Skedl, dr. Ivan Skedl in dr. Josip Skedl. Slednji je bil profesor na vseučilišču v Gradcu, in njegov sin je navedeni poslanec, ki je sub auspiciis imperatoris rigorozoval, sedaj pa skuša nemško „Gemeinbürgschaft“ podpirati proti Slovanom. Rojen je v Gradcu ter poseduje grajščino Škrljevo (Greulach) pri Št. Rupertu.

Ljubljanske novice. Razmere na klavnici niso posebno uzorne. Poroča se nam, da bi živinozdravnik Stegu moral ob tržnih dnevih biti ob 8. uri na kolodvoru dol. železnice in pregledati pripejlane prešiče, a gospod pride tja tako pozno, da čisto morejo prašiči na trg še-le okoli 11. ure. Mestni magistrat naj skrbi za red! — Umrli je včeraj večer ob 3/4 uro po daljšem bolehanju mizarski mojster g. Jak. Petrin v starosti 69 let. Pogreb bo jutri ob pol 4 uri. N. v. m. p. — Jožef Turk, obč. svetnik, je hotel včeraj govoriti na zborovanju ljubljanskih ognjegascsev, a ognjegasci so si prepovedali njegovo „govoranco“ z vsemi proti trem glasovom, t. j. proti glasovom obeh Stricljev ml. in — Turka samega. — Okraden je bil predsednik tukajšnje kranjske hranilnice dr. Suppan. Neka J. ukradla mu je mnogo zlatnine. — Zblaznel je danes po noči pisar H. Oddali so ga v blaznico.

Štajarske novice. Akademsko društvo „Triglav“ bode jutri 2. t. m. praznovalo v mariborskem „Narodnem domu“ svojo 25letnico. — Novo bralno društvo ustanovijo pri sv. Jerneju pri Konjicah pri-

hodnjo nedeljo. — Za novo „Kat. izobraževalno društvo“ v Št. Pavlu se je oglasilo 58 udov. — V Razborju se je ponesrečil 18letni mladenič Anton Rutnik pri sekanju lesa. Drevo se je nanj podrlo in ga do smrti stisnilo.

Za slovenske občine barantajo Lahi na Goriškem slovenski naprednjaki. Po prizadevanju nekaterih Renčanov, zlasti naprednjaka Pahorja je slovenska Bukovica prodana takorekoč Lahom. Mesto da bi izvolili prave domačine, izvolili so v bukovski gospodarski svet dva Laha. Res krasna „naprednost!“

Nasledek zobobola — smrt. Na Gradu v Gorici je umrl g. Luigi Rocca posestnik in cerkveni ključar. Pred sedmimi leti je iskal pri zdravnikih pomoči radi zobobola, operacija se je pa tako nerodno izvršila, da je sedem let strašno trpel, dokler ni po tolikih mukah izdihnil svojo dušo.

Zahvala. Umrli gospod Josip de Redange c. kr. ravnatelj deželne deske je po svoji oporoki zapustil ljubljanskemu gac. nemu društvu volilo 100 K, za kateri blagohotni čin se v imenu ljubljanskega gasilnega društva zahvaljuje — načelnik.

Vinko Zirnstein.

Za sprejem v občinsko zvezo potrebna dokazila o desetletnem bivanju v dotični občini so prosta koleka.

Zdravje v Ljubljani od 20. do 26. januarja t. l.: Število novorojencev 37 umrlih 18; mej njimi za vratice 1, za jetike 2, za vnetjem soplnih organov 1, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1. Med njimi je 6 tujecev in 11 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škrlatico 7, za vratice 6 in za noricami 5.

Pravcata anarhija vlada na celovški učiteljski pripravnici, katere vodja je tudi ljubljancanom dobro znani Knapitsch. Učiteljski zbor je pri pravnikom prepovedal, udeležiti se plesnih vaj. Vodja je pa za hrbtom profesorjev to dovolil! Akoravno je ono prepoved potrdil tudi deželni šolski svet, ozir deželni šolski nadzornik, se pripravniki za nobeno prepoved niso zmenili. marveč so plesali naprej, in to prav pred očmi vodje Knapiča, v hiši, kjer stanuje, pod patronanco njegove gospe soproge! Kakor se čuje, je vsled tega disciplina čisto spodkopana, fantje se za svoje predstojnike prav nič ne zmenijo več. — »Ostdeutsche Rundschau“ pa v lažnjivih dopisih napada profesorja Apih-a in začasnega veroučitelja Weiss-a. Splošno se sodi da je imenovani vodja Knapič, oziroma njegova gospa soproga s temi dopisi v ozki zvezi! — To so pač — recimo — idilične razmere. O njih bomo spregovorili še na tančineje.

Prvi sneg so dobili na Goriškem predvčerajšnjim.

K Burom so jo iz Beljaka pobrisali trije fantje, stari po 16 in 17 let. Kake daleč bodo neki prišli?

Ne marajo židov. V poslanski zbornici v Bukareštu je podal žid Lazar Scheireanu prošnjo, da bi bil sprejet za rumunskega državljana. Prošnjo so odbili s 44 glasovi proti 31. Enako se je godilo tudi drugim židom. V Palestini jih ne mara sul tan, v Rumuniji se jih vse boji, in pri nas Na rokah jih nosijo . . .

Strašna nesreča na elektriški železnici. V mestu Lorient se je na cestni elektriški železnici primerila velika nesreča. Nevarno ranjenih je 200 oseb.

Zvit trgovec. Na posebno zvit način je v Kolinu na Nemškem nek veletržec prišel na sled taticam mej svojimi uslužbenkami. Poklical je vse v svojo pisarno in jih tako-le nagovoril: »Prepričal sem se, da je mej vami nekaj tatic. Imena teh tatic imam zapisana, a ne bom jih imenoval, pa tud sodišču jih ne izročim, pač pa jih pozivam da nobena izmed onih, ki so kradle, jutro ne pride v prodajalnico, ker sicer jo izročim policaju«. Velikansks vspeh so imele drugo jutro te besede. Osemnajst prodajalk ni bilo v službo!

Napitnino hočejo odpraviti socialistiški poslanci na Francoskem. Predlagali bodo v zbornici, naj se napitnina odpravi namestu tega pa mora gostilničar dati svo-

im uslužbencem večjo plačo. Listi pravijo, da bodo gostilničarji to plačo zaračunali pri pijači, ki postane dražja, a gostje bodo vendar še postrežljivim natakarjem dajali napiitino.

Maščevanje kavarniškega gosta. Lastnik kavarne „Neuschwanstein“ v Monakovem je prepovedal lokal inženirju Mühlbauerju, ker je le ta goste vedno nadlegoval. Mühlbauer je čez nekaj dni kljub prepovedi prišel v kavarno, stopil je mirno h kavar-narju in mu zabodel — nož v srce.

Ne mara več za konje. Angleški kralj Edvard VII. je zapovedal, da se razpusti njegova velika konjarnica.

Milijonarji na Angleškem. Lansko leto je umrlo na Angleškem nekaj milio-narjev, iz njihovih oporok pa spoznamo, koliko milijonov so zapustili. Orme Foster je zapustil 52 milijonov kron, žid Adolf Roth-schild 45, bankir Smith 31. lastnik ladjar-nice Ismay 26, bankir Knorles 24, žid Craig, lastnik žganjarne, 21 mil. kron. Dalje je umrlo 6 milijonarjev, katerih vsak je zapu-stil nad 10 mil. kron, mej njimi vojvoda Westminsterški in pivarnar Combe. Potem 35 milijonarjev po 5 mil. kron, 14 milio-narjev, kojih zapuščina je znašala 2 mil. K, med njimi konsul žid Charles Oppenheimer, lord Russel, vojvoda Wellington, maršal Ste-wart. Imetje vseh vlani zamrlih angleških milijonarjev je znašalo nad 700 milijonov kron. Ko bi zapustili jednega leta zamrli duhovniki toliko svoto, življenje gospode okoli »Sl. N.« bi bilo v nevarnosti, tako bi se jezili. Sicer pa, če že »Narod« odpira žepe duhovnov, naj bi enkrat povedal, kolik je »maček« liberalcev in kako bo tekom de-setih let še narastel.

Potovanje skozi Azijo. Belgijski polkovnik Five je dobil nalog, da v inter-esu belgijske vlade prepotuje Azijo od vzhoda proti zapadu. Poldrugo leto je bil v Pekingu, da se je pripravil na to ekspedi-cijo, in novembra meseca 1. 1899. je na-stopil pot. Šel je čez Rumeno reko v Sin-ganfu, kjer je cesarska rezidenca, in v Lantšoufu. Od tod je šel v Kukuror in hotel proti severu, a sneg in mraz ga je prisilil, da se je vrnil. Po gorovju, ki se vzdiguje med Tibetom in Mongolijo, je prišel v ve-liko trgovinsko mesto Liangčou. Tu je zvedel o ustaji na Kitajskem. Ker je zvedel, da ho-čejo »bokserji« požgati katoliško misijonsko hišo v Končau, je šel brzo tje, in je došel ravno o pravem času, da je rešil misijonarje iz bokerskih pesti. Pater Kissels je ostal vkljub nevarnosti tam, Five pa se je vrnil v glavno mesto pokrajine Kansu. Povsod so ga Kitajci sovražno napadali. V Laačou mu je poslanec podkralja ukazal, v treh dneh zapustiti deželo. 6. dec. 1. l. je šel s petimi Evropejci in sedmimi kitajskimi služabniki proti Tatsingu na mongolski meji. Petnajst dni so se morali braniti s sabljami na tej poti. V Tatsingu pa jih je napadlo 2000 boksarjev, ki so pa zbežali pred njimi. Neki misijonar jim je preskrbel velblode za pot skozi puščavo. S pomočjo zemljevida in enega kompasa so naredili težavno pot skozi puščavo Goli — čez 1000 km daleč. Na poti jih je zamedel sneg, mraz je bilo 30° pod ničlo. Komaj so prišli v Urgo, kjer so jih gostoljubno sprajeli ruski vojaki. Dali so jim vozov in konj, da so došli do sibirskega obmejnega mesta Kiahta, odkoder so šli dalje s sibirsko železnico v domovino.

Premeteni mandarin. Neki misi-jonar, ki je živel dolgo na Kitajskem, pri-poveduje sledečo dogodbo: Neki mandarin je izgubil državni pečatnik. Če bi se bila ta izguba zvedela, bi prišel mandarin ob glavo. V tej stiski gre k sosednemu man-darinu iskat sveta. Ta ga vpraša, če ima kakoga sovražnika. »Da, ta je mestni žu-pane«. Prijazni mandarin mu torej svetuje, naj gre domov in naj zažge svojo hišo. Ko bo vse v plamenu, naj pa izroči škatljico, v kateri je bil spravljen pečatnik, hitro žu-panu, da jo spravi. Če bo pečatnika manj-kalo v škatljici, bo sum zločinstva padel na župana. Mandarin je poslušal ta svet — za-žgal hišo — in glej! Ko je po požaru dobil škatljico nazaj — je bil pečatnik notri!

Panameriška razstava 1. 1901. Že dolgo let se je pripravljala Amerika, severna in južna, da pokaže svetu neodvisno od ka-kega drugega sveta proizvode svojega uma, svoje industrije in svoje moči. Na čelu tega

gibanja so stale, kakor vedno, kadar se gre za ugled Amerike, Združene države, sad njihovega truda pa bo letošnja panameriška razstava v Buffalu od 1. maja do 1. nov. Razstava bo predočevala, v kakem razvoju napredka je bila Amerika pred 100 leti in v kakem je sedaj.

Vrata ob uhođu v pariško raz-stavo je kupil na dražbi trgovec s starim železjem v Parizu, Bagilet za 10.000 frank. Delo je bilo od slavnega podobarja Moreau Vanthierja. Bagilet ima dva meseca časa, da podere orjaška vrata, ki imajo 210.000 kg železa v sebi.

Kaj pa „inteligenca“? Ljubljanske barabe se zanimajo za večerjo pri Tavčarju. Včeraj je „Narod“ presenetil „inteligenco“ s to-le notico: Ljubljanske barabe so poslale v uredništvo škofovega „Slovenca“ deputa-cijo vprašat, kdo je spisal včerajšnjo „Slo-venčevno“ notico o prijateljski večerji, ki so jo priredili nekateri ljubljanski meščani (sic!) in volivci gosp. dr. Tavčarju (ali pa Tavčar njim?), ker hočejo dotičnega „Slovenčevega“ duhovnika imenovati za častnega „barabo“. Tako „Narod“. Mi doslej nismo vedeli, da se ljubljanske barabe tako zanimajo za večerje pri Tavčarju. Kaki meščani in volivci so bili pri tej večerji, povedali smo včeraj, danes moramo le konstatirati, da ljubljanskih barab v naše uredništvo ni bilo in da v naše uredništvo barabe ne zahajajo. Ker „Narod“ toliko ve o namerah ljubljanskih barab, mora pač Malovrh imeti staro znanje mej barabami. — Oh, te žlice! Poroča se nam dodatno k včerajšnji naši notici o junaškem dejanju nekega kranjskega „Sokola“: Oni „Sokol“, ki je žlice kradel, je rad bral Malovrhov „Narod“. Zmanjkalo je 33 žlic.

Sejmi po Slovenskem od 4. do 9. februar. Na Kranjskem: 4. v Žu-žemberku, Novem mestu, Lukovcu in Lo-škem potoku; 5. v Borovnici in Metliki; 7. v Gor. Logatcu, Črnomlju in Št. Jerneju; 9. v Boštanju, Grahovem, Zagorju ob Savi in Mengšu. — Na sloven. Štajerskem: 4. pri sv. Mariji v Jarenini, na Dobrni, v Lipnici in Št. Jakobu pri Kolbi; 5. na Po-nikvi, pri sv. Petru; 6. Gornjem gradu v Ptuj; 9. v Pištanju. — Na Koroškem: 4. v Frižah in PaternjONU. — Na Primor-skem: 4. v Glemoni in Dutovljah; 7. v Gorici; 8. v Glemoni.

Domača tvornica pečij in glina-stih izdelkov Kalmus & F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani priredila je in rav-nokar izdala lični *ilustrovani centk* v slo-venskem jeziku, katerega razposilja na željo p. n. cerkvenim predstojništvom, pred. duhov-ščini, gg. hišnim posestnikom, stavbenikom in zanimajočemu se občinstvu.

Društva.

(Čitalnica v Spodnji Šiški) priredi Vodnikovo besedo s plesom na „Svečnico“ dne 2. svečana 1901. v Koslerjevi zimski pivarni s prijaznim so-delovanjem slav. pev. društva „Slavec“ in slav. vojaške godbe c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgijski št. 27. Spored: I. Tittl: Overture; II. Fr. Gerbič: „Tak si lepa“, zbor; III. * * * Nagovor. * * * IV. pl. Zajc: „Večer na Savi“, zbor; V. Friedrich: „Jugoslovanske melodije“; VI. Iv. pl. Zajc: „Slava delu“, zbor. Ples. Presledke popolnuje petje. Začetek ob pol 8. uri. Vstopnina za osebo 1 krona. Častiti društveniki in sodelujoči so vstopnine prosti. Na mnogobrojni obisk vabi najljubše O d b o r.

(Savinska podružnica) slov. pla-ninskega društva ima na svečnico t. j. 2. fe-bruv. t. l. svoj občni zbor na Ljubnem v gostilni g. Petka ob 2. uri popoldan po običajnem vzporedju. Ker pa je izključeno, da bi — pri oddaljenosti g. članov — bil že ta občni zbor sklepčen, vrši se v smislu pravil ob 3. uri isti dan drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu članov. Glede na veliko važnost S. P. D. in ker stoji to društvo nad strankami, nima nikdo povoda ne podpirati to nesebično in de-lavno podjetje!

(Šolska mladina v Gorenjem Logatcu) priredi veselico v nedeljo dne 3. svečana t. l. v šol-skih prostorih. — Vapored: 1. „Zdrava draga domovina“, petje. 2. „Bodimo veseli“, deklamacija. 3. „Koline“, petje. 4. „Hrepenenje po pomladi“, deklamacija. 5. „Zapuščena sirotica“, petje.

6. „Razni stanovi“, deklamacija s petjem. 7. „Bistrica“, petje. 8. „Slovenska deklca“, de-klamacija. 9. „Najlepši časi“, deklamacija s petjem. 10. „Boječi Matevž“. Šaloigra v dveh dejanjih. Spisal F. Stegnar. — Začetek ob 3. uri popoldne. — Vstopnina 20 vin. — Prostovoljna preplačila se hvaležno sprejmo. — Ker je čisti dohodek namenjen v korist šolske mladine, vabi najljubše k obilni udeležbi učiteljstvo.

Darovi.

Za krščansko-socijalno za-stavo sv. Mihaela so nadalje darovali p. n. gospodje: Neimenovane 2 K, M. Starec v Česnjicah 1 K, U. Starec v Česnjicah 1 K, Fr. Kepec, administrator v Česnjicah 6 K, Avg. Turk, župnik v Kor. Beli, 4 K, Jak. Ramoveš in L. Gerjolj v Vel. Laščah 2 K, Ivan Soukup, župnik v Stari Oselici, 10 K, Jožef Zelnik, župnik v Čemšeniku, 4 K, France Demšar, načelnik zadruge v Česnjici, 5 K, Anton Hočevan, župnik na Brezovici, 2 K, Janez Brence, župnik v Preski, 2 K, Jernej Kosec, župnik v Škocijanu pri Turjaku, 2 K, S. Režek, župnik v Starem Trgu pri Kočevju, 5 K, Fr. Jarc, župnik na Mirni, 2 K, Fr. Majdič, kapelan na Mirni, 2 K, M. Kadunc, duhoven na Preleki, 2 K, Fr. Pešec, župnik na Robu, 4 K, J. Hudo-vernik, župnik v Lescah, 6 K, A. Žlogar, župnik v Kranjski Gori, 2 K, Ivan Barle, kaplan v Kranjski Gori, 1 K, Josip Lavrič, župnik v Logatcu, 2 K, S. Zupan, župnik na Ježici, 2 K, Fr. Pokorn, kurat v Besnici, 2 K, V. Vondrašek, župnik v Ambrusu, 2 K, A. Petek, župnik pri Sv. Križu, 5 K, F. Če-šarek, župnik v Zagradcu, 2 K, A. Pipan, župnik v Polci, 2 K, V. Trček, župnik v Šmartnem 5 K, Jos. Novak, župnik v Žalini, 4 K, Jos. Potokar, kaplan v Trziču, 2 K, M. Rihar, kaplan pri Dev. Mar. v Polji, 2 K, Jes. Pristav, ekspozit v Ribnem, 4 K, Mat. Mrak, župnik v Boh. Beli, 2 K, J. Oblak, župnik v Gradu, 5 K, Val. Oblak, kaplan v Borovnici, 1 K, Andrej Ažman, kaplan v Poljanah, 5 K, J. Žagar, kaplan v Dobrepol-jah, 3 K, Andrej Šimenec, župnik pri Sv. Lovrencu, 7 K, Nikolaj Križaj, župnik na Premu, 4 K, A. Knol, kaplan v Hrenovicah, 2 K, J. Dolinar, kaplan v Št. Rupertu, 3 K, A. Poljšak, kaplan v Šmartnu, 2 K, Ivan Škerjanec, župnik v Vremah, 2 K, Fr. Jereb v Ljubljani 2 K 40 h, J. Lavrenčič, dekan v Šmartnem, 4 K, A. Plečnik, kaplan v Ljubljani, 20 K, P. Erjavec, župnik v Trbov-ljah, 2 K, dr. A. Kariin, kan. v Ljubljani, 2 K, A. Zupančič, profesor, 10 K, J. Zupan, kurat v Št. Petru, 10 K, J. Jereb, župnik v pokoju, 3 K, Jan. Bevec, duh. v Turjaku, 2 K, dr. Leben, profesor v pokoju, 4 K, Ferd. Erker, kaplan v Št. Vidu, 2 K, J. Sve-tina, profesor v Ljubljani, 2 K, M. Korošec, župnik v Ljubljani, 4 K, J. Gnjezda, župnik na Vojskem, 3 K, J. Flis, generalvikar v Ljubljani, 10 K, Ivan Müller, župnik pri Sv. Heleni, 3 K. — Blag. gospe: Ana Derma-stija v Ljubljani, 3 K, Marija Jarc v Ljub-ljani 5 K, Marija Pollak v Ljubljani, 20 K, Katarina Auer v Ljubljani 5 K, J. Š. v Ljub-ljani 5 K, Helena Bavdekova v Vodmatu 4 K. — Zbirka blag. gospe Bahar 6 K. — Fr. Povše, državni poslanec, 10 K. — Bog stoterno povrni požrtvovalnim darovalkam in darovalcem! Nadaljne darove hvaležno sprejema: L. Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Maribor, 1. febr. Živel slovanski centrum, živila Žičkar in Berks! Tukaj vlada začudenje, da se še dr. Ploj in Robič obotav-ljata stopiti ob stran drugih sloven-skih in slovanskih kmetskih po-slancev.

Preserje, 1. februarja. Pri zopetni volitvi v okrajni šolski svet zmaga naša. Izvoljenih je 20 naših, nasprotnik 1. Volitve so se zdržali 4.

Dunaj, 1. febr. Včerajšnja seja go-sposke zbornice je bila dobro obiskana. Novi člani, mej njimi knezoškof dr. Jeglič, so storili obljubo.

Dunaj, 1. febr. (C. B.) Državnega poslanca kmetskih občin v okraju Ino-most, Foerga je danes podrli na tla konj nekega izvoščeka ter ga na glavi in prsih zelo nevarno poškodoval.

Z jedno nogo mu je konj stopil na glavo.

Dunaj, 1. febr. „Reichspost“ po-roča, da ima vlada za slučaj, ako se-danji državni zbor ne bo delal, pri-pravljeno reformo državnoborskega vo-livnega reda na podlagi splošne, jed-nake in direktne volivne pravice. Dijet ne bo nič.

Dunaj, 1. febr. Katoliška ljudska stranka in prejšnji klub centruma sta se združila pod imenom „Centrumsklub“. Predsednik je dr. Kathrein, nje-gova namestnika sta Treuinfels in Fuchs. Klubov program je jednak onemu bivše katol. ljudske stranke. Na-glaša se potreba ravnopravnosti vseh narodov.

Dunaj, 1. febr. Mladočeski klub se je včeraj v šesturni seji posvetoval o bodoči klubovi taktiki in vsprejel so-glasno sledečo resolucijo: Parlamentarna komisija priporoča klubu novoizvoljenih poslancev, naj stopi v najodločnejšo opozicijo proti sedanjemu sistemu in če bo potrebno z ozirom na parla-mentarne in politične razmere naj upo-rablja tudi najostrejša sredstva.

Dunaj, 1. febr. Vsenemška zveza se ne udeleži prestolnega govora. Tudi soc. demokratov ne bo.

Dunaj, 1. febr. Poslanec Wassilko se trudi osnovati klub, v katerem bi bili Rusini, češki narodni socijalci, češki agrarci in opozicijski Poljaki.

Dunaj, 1. febr. Klofač, ki je prišel k včerajšnji seji v čamari in velikanski beli kravatji, utegne naleteti pri prihodu-njem razgrajanju na resen odpor, ka-kor poročajo razni listi. Schönererja k včerajšnji seji ni bilo, kar znači, da se s sklepi v Bodenbachu popolnoma ne strinja. Fuchs utegne proti volji levece postati predsednik. Radikalci se pri-pravljajo, da mu nagajajo. Mej nem-škimi krščanskimi socijalci in nemško ljudsko stranko so nasprotja vedno večja.

Dunaj, 1. febr. Posl. Wrabetz je izstopil iz nemško-liberalne stranke. Sledi mu bržkone tudi Noske.

Dunaj, 1. febr. Nadvojvoda Fran Ferdinand je odpotoval k pogrebu kraljice Viktorije.

Dunaj, 1. febr. Na smrt je bil včeraj obsojen neki Ott, ker je umoril in sežgal svojega otroka. Žena je dobila 12 let težke ječe.

Dunaj, 1. febr. Češki narodni so-cijalci hočejo demonstrirati pri pre-stolnem govoru v dvorni palači, ako bi govor imel kako točko, ki bi Čehom ne bila ljuba. Storilo se je vse, da se proti taki demonstraciji store takoj naj-odločnejši koraki.

Gradeo, 1. febr. Vseučiliški rektor dr. Weiss je umaknil svojo demisijo.

Moskva, 1. febr. Grof Leo Tol-stoj je zopet nevarno obolel.

Rim, 1. febr. Papež je naročil nun-ciju v Bruslju, naj ga zastopa pri po-grebu kraljice Viktorije in izrazi vo-ščila kralju Edvardu povodom nastopa vlade.

London, 1. febr. Nemški prestolo-naslednik bode na željo nemškega ce-sarja ostal nekaj časa na Angleškem, da se seznani s političnimi, kulturnimi in gospodarskimi razmerami Angleške.

Haag, 1. febr. Transvaalski po-slanik Leyds se je izjavil, da položaj Burov še nikdar ni bil tako ugoden, kakor je sedaj. Buri obvladujejo vso zemljo, po kateri se raztega vojna. Pre-torija in Johannesburg sta v nevarnosti. Krüger se je izjavil, da bodo Buri v slučaju, da si prisvoje Johannesburg, razdrli zlate žile.

Kapstadt, 1. febr. Provročena škoda pri rudnikih se ceni na 300.000 funtov (nad 7 milij. kron.)

Bloemfontein, 1. febr. Vodjo mi-rovne komisije Wesselsa so na Dewe-tovo povelje 28. m. m. v Klippfonteinu ustrelili, ker se je pokazalo, da je ovaduh.

Kapstadt, 1. febr. Dewet je z veliko vojsko udril v Kapsko ko-lonijo.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Lašk spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.—č.

(Dalje.)

Sredi nepretrganega hruma zmedene gneče se časi čuje globoko bobnjenje in grmenje v presledkih. Če tudi bi vlekli na uho, ne mogli bi vedeti, odkod prihaja, ali pa bi je imeli za drdranje voz v daljavi, ki namah obstanejo. Na polji se na drevesih ne gane nobena veja, na nje se ne vse nobena ptica. Samó lastovica se nenadoma pokaže na strehi in odleti z razprostrtimi perotmi po polji tik pri zemlji. A prestraši jo hrup; urno kot blisk izgine v višavah. Vse je tiho, kakor družba popotnikov, katerih nikdo ne prekine molčanja le z besedico, kot lovec, ki zré molče na tla, ali kot kmetica, ki koplje na polji in namah petje nehoté pretrga. Narava je na zvonaj nepremična, znotraj pa se bori in uduši vsako živo bitje, nji postaja nadležno vsako delovanje, celó pokoj in življenje sploh.

Ta kraj je že bil sam na sebi odločen za trpeče in umirajoče, katere premaga nova stiska. Sto in sto bolnikov se namah poslabša, zadnji boj je zelo težaven, in čim večje so bolečine, tem menj je ječanja. Morda še nikdar ni na tem grozovitem kraju bilo tako nesrečne ure.

Že je mladenič precej obhodil mej barakami, a zaman. Namah začuje mej raznim vzdihovanjem in zmedenim mrmranjem čudno meketanje in ječanje. Naposled pride do razbite lesene stene, odkoder so prihajali ti nenavadni glasovi. Skozi odprtino mej dvema tramoma vidi velik prostor z barakami, mej katerimi niso ležali navadni bolniki, ampak otroci na blazinah, odejah, rjuhah, cunjah, plahtah, žimnicah, mej njimi pa dojnice in druge ženske. Še bolj se pa čudi kozam, ki so mej njimi pomešane in jim pomagajo.

To je bila bolnica za nedolžne, kakor jo je bilo sploh mogoče v naglici napraviti. Čudno je bilo videti, kako so te živali stale nad otroci in jim dajale sesati. Živali so same na cviljenje pritekale, obstale pred jokajočim otrokom in se postavile nad njim, ali pa meketale, da bi poklicale pomoč.

Sem ter tje sedé dojnice z otroci na prsih. Nekatere so tako ljubeznive, da dvomimo, ali jih je samo privedlo plačilo ali usmiljenost, ki išče bolečin in nadlog. Ta otožno vzame z onemoglih prsi jokajočega otroka in žalostno poišče žival, da bi jo namestovala. Ona veselo gleda otroka, ki ji je zaspal na prsih, poljubi ga lahno in ga odnese v barako, da ga dene na žimnico k pokoju. Ona zopet je svoje prsi odkrila tujemu dojenčku in v skrbeh ter otožno gleda proti nebu. Najbrže misli na svojega otroka, ki ga je še pred kratkim imela na prsih, a je izdihnil.

Starejše ženske opravljajo druge stvari. Ta priteče na klicanje onemoglega otroka in ga nese h kozi, ki se pase na zeleni travi, in mu dá sesati, ter boža nevajeno žival, da se ne brani. Ona pobere otroka, katerega je pohodila koza, ko je dojila drugega. Tretja zopet gori in doli nosi svojega otroka, skuša ga v spanje zazibati s petjem in umiriti s sladkimi besedami, kliče ga z imenom, katero mu je sama nadela. Tedaj pride kapucinec z belo brado, in nese dva cvileča dečka, jednega pa pelje za roko; vzel jih je najbrže materi, ki je izdihnila. Takoj priteče jedna ženska in jih prevzame ter gleda po množici in čredi, da bi jih izročila novi materi.

Več kot jedenkrat se oddalji Renzo od te odprtine, ker ga žene naprej njegov namen. A vselej pride nazaj in še gleda ta prizor.

Nazadnje odide in gre ob steni do kopece koč, kjer se mora obrniti. Potem gre ob barakah, a vedno zopet skuša priti do stene, da bi prišel na drugo dvorišče.

Ko gleda predse, da bi poiskal pota, upró se njegove oči namah na mimoidočo prikazen; ves se vznemiri. Sto korakov pred sabo vidi kapucinca, v katerem po hoji, kretanju, vedenji takoj spozna očeta Cristoforo. Renzo se zakadi urno za njim, teče, išče, paži gleda naprej in nazaj, po kočah in barakah, dokler zopet ne vidi istega kapucinca, kako gre od nekega kotla s skledico v roki proti baraki, kako se vse na prag, naredi

križ čez skledico, katero drži pred sabo, in gleda na okrog, kakor bi vedno pazil. In začne jesti. Bil je prav pravcati oče Cristoforo.

Kaj se je z njim godilo, odkar smo bili zadnjič skupaj, povemo s par besedami.

In Rimini ni šel in ni hotel iti, dokler ni začela v Milanu kuga razsajati; — lepa prilika, svoje življenje darovati za bližnjika, kar je že toliko časa želel. Dolgo moleduje, da bi ga poklicali nazaj, da bi pomagal kužnim. Gospod grof stric je bil mrtev; sicer pa je bilo bolj treba strežav za bolnike nego državnikov; zato je takoj uslišan. Takoj pride v Milan in vstopi v bolnico, kjer je že bil tri mesece.

A tolažba Renzova, ko zopet vidi do-brega redovnika, ni bila popolna. Z vsega njegovega kretanja posname, kako se je premenil. Drži se pripognjeno in krivo, obraz je upal in medel, pozna se mu, da je izmučen, telo je mršavo in slabotno: le dušna moč ga drži še po konci.

Tudi on gleda mladeniča, ki gre proti njemu in ki hoče obuditi pozornost ne z glasom, ampak s kretanjem. „Oh oče Cristoforo!“ reče, ko je tako blizu, da ga oče Cristoforo lahko čuje.

„Ti tukaj!“ pravi redovnik, postavi skledo na tla in vstane.

„Kako vam gre, oče?“ (Dalje prih.)

Cena žitu na dunajski borzi

dné 31. januarja 1901.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	K	7.82	do K	7.83
Rž za pomlad . . .	„	7.80	„	7.81
Turšica za maj junij /01 . .	„	5.46	„	5.47
Oves za pomlad . . .	„	6.48	„	6.49

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. srednji zračni tlak 736.0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pojavila se je
31. 9. več.	733.5	-4.2	sl. sever	oblačno	
1. 1. zjut.	737.1	-7.7	sl. jzh.	oblač.	7.7
2. 1. popol.	737.2	-4.3	sl. jzh.	sneg	
Srednja večerajšnja temperatura -3.0					normale: -1.7

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo

od dné 27. jan. do dné 1. febr.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg	1.28	Pšenična moka 100 kg	27	—	—
„ II. „ „	1.12	Koruzna „ „	16	60	—
„ III. „ „	—	Ajdova „ „	29	80	—
Telečje meso „	1.20	Fižol, liter . . .	18	—	—
Prasičje „ sveže „	1.30	Grah, „ „	20	—	—
„ prek. „	1.33	Leča, „ „	24	—	—
Koštrunovo meso „	—	Kaša, „ „	24	—	—
Maslo „	2	Ričet, „ „	24	—	—
Surovo maslo „	1.90	Pšenica . . . 100 kg	16	—	—
Mast prasičja „	1.30	Rž „ „	16	60	—
Slanina sveža „	1.24	Ječmen „ „	13	—	—
„ prekajena „	1.40	Oves „ „	13	—	—
Salo „	1.30	Ajda „ „	13	—	—
Jajce, jedno „	—	Proso, belo, „	17	—	—
Mleko, liter „	—	„ navadno „	14	—	—
Smetana, sladka liter	—	Koruzna „ „	12	60	—
„ kisl. „	—	Krompit „ „	5	—	—
Med „ „ kg	1	Drva, trda, m ³	8	—	—
Piščanec „ „	1.30	„ mehka „	6	—	—
Golob „ „	—	Seno, 100 kg	4	40	—
Raca „ „	—	Slama „ „	4	40	—
Zajec „ „	—	Stelja „ „	—	—	—

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po niski ceni.

93 1-1

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskrenoljubljeni stric, oziroma svak, gospod

Jakob Petrin

mizarski mojster

previden z sv. zakramenti za umirajoče včeraj zvečer ob 1/6 po jako dolgi in hudi bolezni v starosti 69 let mirno v Gospodu zaspal. Zadnji ostanki predragega rajnega bodo v soboto, dne 2. februarja ob 1/4 popoldne iz hiše žalosti Hrenove ulice 8. svečano blagoslovljeni in k sv. Kristofu k večnemu počitku prepeljani.

Prosi se tihega sožalja. Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Jakoba.

V Ljubljani, dné 1. febr. 1901.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Podpisano poveljništvo prostovoljnega gasilnega društva ujoja si tem potom vsem p. n. dobrotnikom, kateri so z denarnimi prispevki ali s krasnimi dobrotami za srečkanje omogočili, da je društvena veselica dné 20. jan. t. l. v vsakem oziru tako sijajno uspela, izreči najtoplejšo zahvalo.

Gasilno društvo hoče to blagonaklonjenost povrniti s tem, da bode tudi v prihodnje vestno izpolnjevalo prostovoljno prevzete svoje dolžnosti.

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki, dné 26. januarja 1901.

Friderik Kramer. **Ivan Debelak,**
tajnik. načelnik.

Poslano.

Podpisani izjavljam, ker se mi je v zadnji občinski seji dne 22. prosinca t. l., ko so se oddajala mestna dimnikarska dela, očitalo, da sem jaz od g. Stricija, dimnikarskega mojstra, zahteval neko nagrado, da sem g. Striciju v resnici pisal neko zalepko, ali o kakih nagradah ni bilo v zalepki nič omenjeno. Pisal sem: D e 4. grudea so mestna dimnikarska dela razpisana. Ali ni mogoče, da se mi dimnikarski mojstri snidemo, da se kaj pomenimo in dogovorimo? Ali ne moremo enkrat v svojem obrtu doseči edinost? To predlagam, da ne bocete misliti, da sem najnespravljivejši. Če pa nečete, da bi se dogovorili, bodem pa letos tudi jaz vložil ponudbo.

Toliko vsem poštenim ljudem v p. jasnilo!

Viljem Dopfer
dimn. mojster

97 1 1 Križevniške ulice 6 v Ljubljani.

Pozor!

Lepo, snažno

89 6—1

kokoške perje	klg. K	—44
puranovo perje	„	—80
gosje perje, belo	„	2.80
gosje perje, sivo	„	1.60
gosji puh (Flaum)	„	12.—

pošilja na vsako postajo ali kolodvor proti povzetju

Franc Podlipnik,

veliki kmetijski trgovec,

Stolni Beligrad (Stuhlweissenburg), Ogersko.

Čisto medicin. ribje olje.

Deželna
lekarna

pri Mariji
Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1900.

Blag. g. **Milan Levstek**, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenljivega dobrega in pristnega **medicinskega ribjog olja**, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

839 20 **Anton Ožbolt**, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta

Št. 3304.

Stavišča na prodaj!

95 (3—1)

Vsled sklepa občinskega sveta z dné 22. t. m. bode v

ponedeljek dné 11. februarja 1901

ob 10. dopoldne mestna občina ljubljanska deset svojih v Ljubljani, med Dunajsko cesto ter med Dalmatinovimi, Cigaletovimi in Sodnijskimi ulicami ležečih stavišč potom javne dražbe prodala.

Dražba se prične ob navedenej uri v Mestni dvorani (Mestni trg 1) in s bode stavišča izklicala s ceno 20 kron za štirjaški meter.

Kdor se bode udeleževal dražbe, položiti bo moral pred pričetkom iste 1000 K vadija v roke dražbenega voditelja.

Razdelitveni načrt stavišč zamore se ob navadnih uradnih urah ogledati pri magistratnem gospodarskem uradu, kjer se izvedó tudi natančni pogoji dražbe.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 28. januarja 1901.

Arhitekt Trumler

priporoča prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo

arhitektno pisarno na Starem trgu št. 30
v Plantz-evi hiši.

za sestavo načrtov za cerkve, vile, hiše itd. itd., za sestavo in preizkušnjo stroškov in stavbnih računov, za sestavo stanovanjskih oprav in umetno-obrtnih predmetov, kakor: pohištva, ograj, razsvetljevalnih predmetov itd., tako v modernem slogu kakor tudi v drugih.

Atelije za umetniško izvršitev akvarelov, naročenih načrtov izvršenih predmetov ali pokrajin po posnetkih v naravi ali po fotografijah.

1120 10—9

Godstvo pogrebne družbe Marijine bratovščine v Ljubljani

naznanja svojim č. p. n. udom, da je s i. svečanom

t. l. zopet prevzela službo društvena napo-

vedovalka **Ana Robida in stanuje**

v sy. Florijana ulicah št. 32

v Ljubljani.

(98 1)

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu

ustanovljena leta 1831.

(Glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani

Gradišče št. 4.)

Tekom leta 1900. vložilo se je pri tej družbi 13091 ponudb na zavarovanje življenja čez kapital kron 98,155.293.36 in izvršilo se je 10980 police v znesku kron 84,101.886.75. — Jamstveni zaklad družbe znaša nad 170 milijonov kron. Družba je izplačala zavarovancem od kar obstoji do konec l. 1899 več kot 661 milijonov kron odškodnine.

74 (3—2)

Za mesarje in gostilne!

Suhe, fine špile za klobase, 5 klg. 2 gld. 50 kr.; velike kranjske klobase po 18 kr. jedno pošilja po povzetju

90 (3—1) **Janko Ev. Sirc v Kranju.**

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim vspehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,

želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter

katarih v sapilih,

zasiljenju, kašlju in hripavosti. (III.) 10 5

Izvirok: **Giesshübl-Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specerijskih prodajnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassnik-u** v Ljubljani.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno *

* tinktura

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvojnega založnika Nj. Svetostipa-
peža

Razpošilja se proti povzetju v škatlicah po 12 in III. več steklenic. 591 50-26

Viljem Dopfer

dimnikarski mojster,

staciujoč v Križevniških ulicah št. 6 v Ljubljani,

se priporoča č. gg. duhovnikom, ki so hišni posestniki, in vsem onim posestnikom, ki žele vestnega in poštenega dela. 71 (3-2)

Predivo

kakor tudi vse druge

deželne pridelke

kupi najdražje

Anton Kolenc,

trговец v Celju, Narodni dom

Kdor ima veliko prediva, naj naznani zadnjo ceno in množino. 35 10 6

V najem se dá takoj

hišo z gospodarskim poslopijem, hlevom in ledenico, jako pripravo za gostilno in mesarstvo. Hiša je pri cerkvi in prodajalni.

Več se izve pri načelniku kmetijskega društva v Leskovi nižje Ptuja. 31 6

Organista

iščemo na Gojzdu pri Ka nniku 81 (3-2)

Istrijsko vino.

Kmetijska zadruga Vodnjan v Istri (Cassa rurale Dignano, Istria) ima na prodaj direktno iz kmetijskih klet

nad 3000 hektol.

dobroga črnega in belega vina od 15 kr. naprej, kakor tudi finega namiznega olja iz lastnih oljk. — Večje partije vina po dogovoru z načelnikom zadruga. — Za pristnost vina in solidno posrežbo se jamči. 77 (9-2)

Za načelnikstvo:

Ant. Melusa. Ivan Pujman.

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden za gl. 65.—, drugi za gl. 250.— pri 16 12-8

FR. TOMAN-u,

podobarju in poslatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Službo organista in cerkvenika

razpisuje župni urad v Vačah pri Litiji. Oženjen cecilianec ima prednost. Služba se lahko takoj nastopi. 64 4-4

„Janus“

vzajemna zavarovalnica za življenje na Dunaju, I., Wipplingerstrasse 30.

V IV. četrtletju 1900 vložilo se je 2062 ponudb z zavarovalno svoto okroglo **K 6100.000** — in se je na podlagi teh ponudb 1845 polic za zavarovalno svoto **K 5,410.000** — izgotovilo.

Od začetka leta je bilo 7339 zavarovalnih ponudb s kapitalom **K 21,393.000** —, polic se je izgotovilo od 1. januarja t. l. za zavarovalno svoto nad **K 17,892.000** —.

V IV. četrtletju zapadle zavarovalne premije in pristojbine, kakor tudi obresti kapitala znašale so okroglo **K 1,165.000** —, od 1. oktobra 1900 do današnjega dne naznanjena izplačila ex 1900 na **K 659.000** —.

Za čas od 1. januarja t. l. je bilo na premijah, pristojbinah in obrestnih dohodkih **K 4,504.000** —, na zapadlih izplačilih **K 2,243.000** — znakovanih.

Od obstoja zavarovalnice se je izplačala svota **K 45,994.000** —.

Pojasnila daje brezplačno in sprejema zavarovalne ponudbe: 85 1-1

podružnica za Štajersko, Koroško in Kranjsko:

Gradec, Janushof, Neuthorgasse 47.

V hiši št. 12 na Marija Terezije cesti v Ljubljani so z majnikovim trminom

v najem oddati priuilični pritlični prostori, (3-2)

68

pripravi za kake pisarne ali prodajalnice. Več se izve prav tam v I. nadstropji.

ANT. EBERL

klepar v Št. Vidu nad Ljubljano

izdeluje in priporoča 94 12-1

cerkvene svetilnice ali stalnice iz kosjarja ali medenine in iz topaka, obhajilne svetilnice, pušice z zvoniči, železna štedila ognjaka; prevzema tudi krite strehe in zvonikov.

Lak za sobina tla, dá lesk in bojo v jednej prevlaki ter se kaj hitro suši. Za samo uporabo zalogi pri trvdki **BRATA EBERL v Ljubljani,** Frančiškanske ulice. 218 11 11-8

Vnanja naročila proti povzetju.

Saleški premog v koscih

po ceni, pripraven za kurjavo sob in za industrije, brez smradu.

s: razpošilja za vse postaje južne in koroške, kakor tudi ogerskih železnic

po 32 kron za vagon s 100 met. centi od postaje Skale.

Naročila sprejema 70 (12-3)

Saleški premogokop v Velenji

— (Wöllan) —

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 31 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašel, pomajšuje pót, daje slast do jele, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenici 2 K 50 h. po pošti 40 h več za zaviljanje.

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva **Herbabny-jev apneno-železni sirup.** Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamaški ime „Herbabny“ vtisnjeno z vrv šenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrirano varstveno znamko na katera znamenja naj se blagovoli paziti.

Osrednje skladišče (1)

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“ VII./1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 120 20-10

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: A. Mardetschlager, Gabr. Piccoli, Ubald pl. Trakoczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schi dler, Ant. Mizzan; Breze: G. Esässer; Sovodenj: F. Kordon; Celovec: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter, V. Hauser; Novo mesto: A. pl. Sladovciz; Št. Vid: A. Reichel; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina, A. Filippi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

682 3-1
38 4-2

Pouk

v krojnem risanju (Schnittzeichnen) in praktičnem izdelovanju oblek

daje **Fani Komar,** oblast konc. učni zavod v Ljubljani, Sv. Petra cesta 26.

Modni salon

Sprejemajo se gospodične tudi na hrano in stanovanje

Nova hiša

s tremi orali zemljišča, 10 minut od Šmartna ali od Litije oddaljena, se prostovoljno proda pod ugodnimi pogoji. — Kopei naj se zgledajo pri posestniku **Ivan Povše-tu v Šmartnem pri Litiji.** 82 (3-1)

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo zgotovljene obleke posebno na haveloke v naj-večji izbiri po najnižjih cenah. 7 10

Kwizdov

korneuburški živino-redilni prašek

je dijetilno sredstvo za konje, goveda in ovce. Že 50 let se rabi v premnogh hlevih, ako živali nočejo jesti, če slabo prebavajo in za zboljšanje in namnoženje mleka pri kravah. Cena: ena škatla 1 K 40 h. pol škatle 70 h. Pristno je samo z gori označeno varstveno znamko ter je dobiti po vseh lekarnah in prodajalnicah dišav.

Glavna zaloga: II. 631 20-10

Frane Jan. Kwizda,

c. in kr. avstr.-oger., kr. rumunski in knj. bulgarski dvorni založnik

okrožni lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Koledar

katoliškega tiskovnega društva v Ljubljani za l. 1901

z jako zanimivo in rabno vsebino, z imenikom učencev za več ko 400 šolarjev, z zapisnikom bolnikov, gospodarskim zapisnikom itd. stane v „Katoliški Bukvarni“ krasno vezan 2 K 30 h, po pošti pošiljan 10 h. več.

117 26-10

Umetnijski zavod za slikanje na steklo

B. ŠKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti: cerkvena okna različne izvršitve. Ceniki in strokovni svet brezplačno. Osemkrat odlikovan s prvimi darili

Družinska pratika

je izšla.

Dobiva se komad po 12 kr. = 24 vinarjev po vseh prodajalnicah v mestih in na deželi.

Glavna zaloga pri **H. Ničmanu v Ljubljani.**

Ceniki za razprodajalce pošiljajo se zastoj.

Zahvala!

Zahvaljujem se vsem častitim gostom za doslej mi izkazano naklonjenost na obisku moje gostilne, katero sem oddal mojemu bratu **Avgustinu,** katerega cenjenim gostom najprijazneje priporočam, kateri se bode skrbno potrudil doseđanje postrežbo v vseh zadevah tudi nadalje ohraniti.

Ob enem naznanjam vsm častitim odjemnikom, da bodem odslej se pe'al samo z

vinsko trgovino na debelo,

ista se nahaja kot doslej v prostorih, vsem zahtevam umnega kletarstva ustrezajočih hramovih moje hiše št. 152 v Spod. Šiški, kamor prosim vse poštno pošiljate nasloviti. Možno mi b. de vedno solidno in ceno postrežati svojim častitim odjemnikom, in radi tega se nadalje priporočam za obilna naročila.

91 1 1 Z odličnim spoštovanjem

Alojz Zajec s soprogo.

Naznanilo!

Naznanjam slavn mu občinstvu, da sem od svojega brata **Alojza** prevzel eleznano dobro

gostilno na Rimski cesti št. 4,

ter častitim gostom zagotavljam, da se bodem potrudil z najtočnejšo postrežbo in sicer z vedno svežimi gorkimi in mrzlimi jedili, ter so priporočam za cenjena naročila hrane v abonement v in izven hiše po p merni ceni.

Toči se kot dosedaj najboljši dolejski cviček, istrska in goriška vina, ter hrvaški pešinkovec, kakor razne najboljše vrste starih vin v steklenicah, ter vedno sveže Reinighausovo mareno pivo.

Odslej je tudi na razpolago posebna soba za društvene sele, prijateljske sestanke, ter za privejanje raznih v majhni skupini kakor tudi za svatbe.

Za mnogobrojni obisk se najtopleje priporočam.

92 1-1 Z odličnim spoštovanjem

Avgustin Zajec

gostilničar

Gg. ženini in neveste!

Priporočam svojo največjo in najbogatejšo, obče znano veliko izbero vsakovrstne **zlate** in **srebrne** v secesiji, posebno

Z jamstvom od 1. 5. let.

lepe poročne prstane

prave švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, prstane itd. itd. Namizne oprave (Best-ek) in najboljše šivalne stroje vse to po najnižjih cenah in z jamstvom.

Vabim na obični obisk in ogled z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden, urar in trgovec
v Ljubljani, Mestni trg šte. 25, nasproti rotovža.
Ceniki brezplačno in poštino prosto.

Naznanilo in priporočilo.

Uljudno naznanjam sl. p. n. občinstvu, da sem prevzel s 1. januarjem

trgovino z moko

tukaj na Dolenjski cesti št. 4, (pri Ribču)

koja je dosedaj obstajala pod trdko Josipina Lavrenčiča. To trgovino bom vodil od sedaj naprej združeno s **spekerijskim blagom**. Ker imam moko lastne mletve, prosim sl. p. n. občinstvo, zlasti ono iz Dolenjske in Iške strani, da mi ohrani dosedanje zaupanje, obljubujoč, da bom vse svoje moči posvetil v to, da se bom s solidno in ceno postrežbo tega zaupanja vrednega izkazal.

59 (3-3)

Makso Lavrenčič

trgovec na Dolenjski cesti št. 4, (pri „Ribču“).

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že mnogo let obče znane in je le malo družin, kjer bi ne imeli tega lahkega in mlo delujočega domačega zdravila v h š, katerega zdravniki ljudstvu priporočajo zaradi posledic težkega prebavanja in telesnega zaprtja. Teh kroglic, ki so znane pod imenom Pserhoferjeve kroglice ali kričistilne kroglice, stane 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zavoj s 6 škatljicami gld. 1-05. Ako se svota vnaprej pošlje, velja s poštnino vred: 1 zavoj kroglic gld. 1-25, 2 zavoja gld. 2-30, 3 zavoji gld. 3-35, 10 zavojev gld. 9-20. Pouk za rabo je priložen.

Edini izdelovalec in razpošiljevalec:

J. Pserhofer-jeva lekarna
na Dunaju, I., Singerstrasse šte. 15.

Zahtevajo naj se izrecno „J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice“ ter naj se pazi, da ima vsaka škatljica na pokrovu rdeče tiskano ime J. Pserhofer, kakoršno je tudi na navodilu za uporabo.

86 10-1

Balzam za ozeblino J. Pserhoferjev
1 lonček 40 kr., franko poslan 65 kr.

Trpotčev sok, J. Pserhoferjev, steklenica 50 kr.

Balzam za gušo J. Pserhoferjeva, steklenica 40 kr., franko posl. 65 kr.

Stolovi kola - preparati izvrstno krepčujoči želodec in žirce. Liter kola-vina ali izlečka 3 gld., pol litra 1 gld. 60 kr., četrt litra 85 kr.

Grenka želodčna tinktura J. Pserhoferjeva (preje življenjska esenca).

Razum tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbe. — Pošiljatelj po pošti izvrše se najhitreje proti predpošiljatelj zneska, večje pa tudi proti povzetju. — Če se denar naprej pošlje (najboljše po poštnej nakaznici), je poštnina dosti nižja, nego pri pošiljatelj s povzetjem.

Lehkotno odvajajoče sredstvo, oživlja in krepča želodec, ter pospešuje prebavljanje. Stekl. 22 kr., dvanajst stekl. gld. 2-.

Balzam za rane J. Pserhoferjeva, stekl. 50 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhoferjeva, najboljšo sredstvo za rastlās, lonček 2 gld.

Zdravilni obliž za rane pok. prof. Steudela, lonček 50 kr., franko poslan 75 kr.

Universalna čistilna sol A. W. Butricha, domače sredstvo proti slabemu prebavljanju. Zavoj gld. 1-.

Dunajska filialka
Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

884 14

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

— **Dunajska borza** —

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.
Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benesavi, Iglati, Moravski Ostravi.

Dne 31. januarja.		Dne 31. januarja.	
Skupni državni dolg v notah	98-35	20 mark	23-53
Skupni državni dolg v srebru	98-25	20 frankov (napoleonov)	19-15
Avstrijska zlata renta 4%	117-60	Italijanski bankovci	90-45
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98-35	C. kr. cekini	11-32
Ogerska zlata renta 4%	117-40	Dne 31. januarja.	
Ogerska krona renta 4%, 200	92-95	3-2% državne srečke 1. 1853, 250 gld.	181-.
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1706-.	5% državne srečke 1. 1860, 100 gld.	167-25
Kreditne delnice, 160 gld.	666-50	Državne srečke 1. 1864, 100 gld.	198-.
London vista	240-67 1/2	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-60
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-55	Tisne srečke 4%, 100 gld.	140-.
		Dunavske vravnave srečke 5%	258-.
		Dunavsko vravnavo posojilo 1. 1878	108-.
		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94-.
		Priporočne obveznice državne železnice	429-50
		južne železnice 3%	341-50
		južne železnice 5%	121-50
		dolenjskih železnic 4%	99-50
		Kreditne srečke, 100 gld.	387-25
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	370-.
		Avstrijskega rubežnega križa srečke, 10 gld.	47-75
		Ogerskega	23-.
		Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	14-10
		Rudolfove srečke, 10 gld.	60-.
		Silmove srečke, 40 gld.	180-.
		St. Genois srečke, 40 gld.	94-.
		Waldsteinove srečke, 20 gld.	390-.
		Ljubljanske srečke	58-.
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	268-50
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6205-.
		Akcije tržaškega Lloydja 500 gld.	820-.
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	108-50
		Splošna avstrijska stavbinska družba	145-.
		Montanska družba avstr. plan.	430-.
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	445-.
		Papirnih rubljev 100	253-75

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocoga obrestovanja pri popolni varnosti.

naloženih glavnice.